Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии Бонки миллии Тоҷикистон

Натиҷаи назарсанҷӣ дар мавзуи "Сатҳу сифати хизматрасониҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ дар шароити муосир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”

Душанбе - 2023

Муқаддима

Мақсади назарсанҷӣ 3

Шарҳи умумӣ........ 3

1. Истифодабарии хизматрасониҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ........ 6

2. Муроҷиат ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ........ 9

3. Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо ва пасандозҳои бонкӣ........ 13

3.1. Оид ба фоизи қарзҳо дар бонкҳо 15

3.2. Оид ба фоизи қарзҳо дар ТАҚХ 19

3.3. Оид ба фоизи қарзҳо дар ФҚХ 21

4. Баҳогузории пурсидашудагон ба хизматрасониҳои бонкӣ 22

5. Арзёбии пурсидашудагон оид ба намудҳои хизматрасониҳои ТҚМ 26

6. Сифати маълумоти пешниҳодшудаи ТҚМ 33

7. Мушкилот дар истифодабарии хизматрасониҳои ТҚМ 34

8. Талаби маблағи ғайрирасмӣ 37

9. Истифода намудани воситаҳои электронии пардохт 38

Мақсади назарсанҷӣ

Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотӣ бо мақсади муайян кардани сатҳу сифати хизматрасониҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ (ТҚМ) дар давраи аз 14 то 18 ноябри соли 2022 дар байни аҳолӣ назарсанҷӣ гузаронид.

Ҳадафи назарсанҷии мазкур дар баробари муайян кардани сатҳу сифати пешниҳоди хизматрасониҳое, ки аз ҷониби ТҚМ анҷом дода мешаванд, ҳамчунин ошкор намудани камбудӣ ва норасоиҳо дар хизматрасониҳои бонкӣ ва ё қаноатманд будан ё набудани аҳолӣ аз хизматрасониҳои бонкӣ дар минтақаҳои гуногуни ҷумҳурӣ мебошад.

Шарҳи умумӣ

Дар назарсанҷӣ аз рӯйи интихоби худи пурсидашудагон 35 ташкилоти қарзии молиявӣ (ТҚМ), ки пурсидашудагон муштариёни ин ташкилотҳо мебошанд, фаро гирифта шуд. Аз ҷумла, 14 адад (40 фоиз)-бонк, 14 адад (40 фоиз) - ташкилоти амонатии қарзии хурд (ТАҚХ) ва 7 адад (20 фоиз) - фонди қарзии хурд (ФҚХ) (нигаред ба ҷадвали 1).

Ҷадвали 1

Ташкилотҳои қарзии молиявие, ки аз ҷониби пурсидашудагон интихоб гардиданд

р/т	Номгӯйи ташкилотҳои қарзии молиявӣ	Шумораи пурсидашудагон (нафар)	Ҳисса (бо фоиз)
1.	БДА ҶТ “Амонатбонк”	481	26,7
2.	ҶСК “Бонки Эсхата”	159	8,8
3.	ҶСК “Ориёнбонк”	142	7,9
4.	ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд”	106	5,9
5.	ҶСП “Душанбе Сити Бонк”	103	5,7
6.	ҶСП “Спитамен Бонк”	67	3,7
7.	ҶСП Бонки “Арванд”	43	2,4
8.	ҶСП “Бонки байналмилалии Тоҷикистон”	43	2,4
9.	КВД БССТ “Саноатсодиротбонк”	40	2,2
10.	ҶСК “Тавҳидбонк”	35	1,9
11.	ҶСК “Коммерсбонки Тоҷикистон”	34	1,9
12.	ҶСК “Алиф Бонк”	30	1,7
13.	ҶСП “Халиқ Бонк Тоҷикистон”	20	1,1
14.	ҶСП “Бонки рушди Тоҷикистон”	18	1,0
15.	ҶСП ТАҚХ “Имон Интернешнл”	143	7,9
16.	ҶСП ТАҚХ “Ҳумо”	123	6,8

17.	ҶДММ ТАҚХ “Матин”	23	1,3
18.	ҶДММ ТАҚХ “Азизӣ-Молия”	20	1,1
19.	ҶДММ ТАҚХ “Финка”	17	0,9
20.	ҶДММ ТАҚХ “Фазо С”	11	0,6
21.	ҶСП “ТАҚХ Ардо-капитал”	10	0,6
22.	ҶДММ ТАҚХ “Зудамал”	10	0,6
23.	ҶСП ТАҚХ “Ҳамров”	10	0,6
24.	ҶДММ ТАҚХ “Арғун”	7	0,4
25.	ҶДММ ТАҚХ “Пайванд Гурӯҳ “	3	0,2
26.	ҶДММ ТАҚХ “Тезинфоз”	5	0,3
27.	ҶДММ ТАҚХ “Фуруз”	1	0,1
28.	ТҚХ “Оксус”	7	0,4
29.	Фонди қарзии хурди “Имон”	6	0,4
30.	Фонди карзии хурди “Равнақ”	1	0,1
31.	Фонди карзии хурди “Эҳёи кӯҳистон”	46	2,6
32.	Фонди карзии хурди “Боршуд”	20	1,1
33.	Фонди карзии хурди “Қуллаи Умед”	13	0,7
34.	Фонди карзии хурди “Мадина”	2	0,1
35.	Фонди “Сарпараст”	1	0,1
	Ҳамагӣ	1800	100,0

Агар шумораи пурсидашудагони назарсанҷиро аз рӯйи минтақаҳо мавриди омӯзиш қарор диҳем, маълум мегардад, ки ҳиссаи иштирокдорони назарсанҷӣ дар вилояти Хатлон - 495 нафар (27,5 фоиз), шаҳри Душанбе - 409 нафар (22,7 фоиз), вилояти Суғд - 401 нафар (22,4 фоиз), шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (НТҶ) - 348 нафар (19,3 фоиз) ва дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон (ВМКБ) - 147 нафарро (8,2 фоиз) ташкил медиҳад (нигаред ба ҷадвали 2).

Ҷадвали 2

Аҳолии минтақаҳо, ки дар назарсанҷӣ иштирок намуданд

Минтақа	Шумораи пурсидашудагон (нафар)	Ҳисса (бо фоиз)
ВМКБ	147	8,2
Вилояти Суғд	401	22,3
Вилояти Хатлон	495	27,5
ш. Душанбе	409	22,7
НТҶ	348	19,3
Ҳамагӣ	1800	100,0

Қайд кардан ба маврид аст, ки назарсанҷӣ тамоми ҳудуди ҷумҳуриро фаро гирифт ва сокинони 11 шаҳр ва 34 ноҳияи ҷумҳурӣ дар назарсанҷии мазкур фаъолона иштирок намуданд (нигаред ба ҷадвали 3).

Ҷадвали 3

Номгӯйи шаҳру ноҳияҳое, ки аҳолии онҳо дар назарсанҷӣ иштирок намуданд

Минтақа	Шаҳр	Ноҳия
ВМКБ	Хоруғ	Ишкошим, Мурғоб, Роштқалъа, Рӯшон, Шуғнон,
Вилояти Суғд	Гулистон, Конибодом, Хуҷанд,	Ашт, Бобоҷон Ғафуров, Деваштич, Мастчоҳ, Спитамен, Ҷаббор Расулов
Вилояти Хатлон	Бохтар, Кӯлоб, Левакант	Абдураҳмони Ҷомӣ, Балҷувон, Вахш, Восеъ, Данғара, Қабодиён, Кушониён, Муминобод, Мирсаид Алии Ҳамадонӣ, Темурмалик, Фархор, Ховалинг, Хуросон, Шамсиддин Шоҳин, Шаҳритус
ш. Душанбе	Душанбе	
НТҶ	Ваҳдат, Турсунзода, Ҳисор	Лахш, Нуробод, Рашт, Рӯдакӣ, Сангвор, Тоҷикобод
Ҳамагӣ	11	34

Дар назарсанҷӣ ҳамагӣ 1800 нафар респондентон (минбаъд - пурсидашудагон), ки аз онҳо 1067 нафар (59,3 фоиз) мард ва 677 нафар (37,6 фоиз) зан мебошад, иштирок намуданд. Дар баробари ин, 56 нафар (3,1 фоиз) ба саволҳо посух надоданд. Аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон маълум шуд, ки 775 нафар (43,1 фоиз) - сокини шаҳр, 244 нафар (13,6 фоиз) - сокини шаҳрак ва 582 нафар (32,3 фоиз) - сокини деҳот мебошанд ва 199 нафар (11,1 фоиз) аз шумораи умумии пурсидашудагон аз нишон додани макони зист худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи маълумоти бадастовардашуда синну соли пурсидашудагонро аз рӯйи стандарти 10-сола чунин гурӯҳбандӣ кардан мумкин аст: аз 15 то 24 сола - 225 нафар (12,5 фоиз), аз 25 то 34 сола - 511 нафар (28,4 фоиз), аз 35 то 44 сола - 495 нафар (27,5 фоиз), аз 45 то 54 сола - 339 нафар (18,8 фоиз), аз 55 то 64 сола - 148 нафар (8,2 фоиз) ва нафароне, ки 65 сола ва калонтар - 61 нафар (3,4 фоиз) -ро ташкил намуданд ва 21 нафар ё 1,2 фоиз аз нишон додани синну соли худ худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи мақоми иҷтимоии пурсидашудагон: 513 нафар (28,5 фоиз) худро корманд/хизматчӣ, 316 нафар (17,6 фоиз) - соҳибкор, 272 нафар (15,1 фоиз) - коргар, 243 нафар (13,5 фоиз) – бекор, 156 нафар (8,7 фоиз) - талаба/донишҷӯ, 125 нафар (6,9 фоиз) - нафақахур, 95 нафар (2,7 фоиз) - деҳқон муаррифӣ намуданд ва 49 нафар (2,7 фоиз) дигар мақоми

иҷтимоиро қайд карданд. Ба савол оид ба мақоми иҷтимоӣ - 31 нафар (1,7 фоиз) аз шумораи умумии пурсидашудагон аз посух додан худдорӣ намуданд (нигаред ба диаграммаи 1).

Диаграммаи 1

Мақоми иҷтимоии иштирокдорони назарсанҷӣ

(нафар)

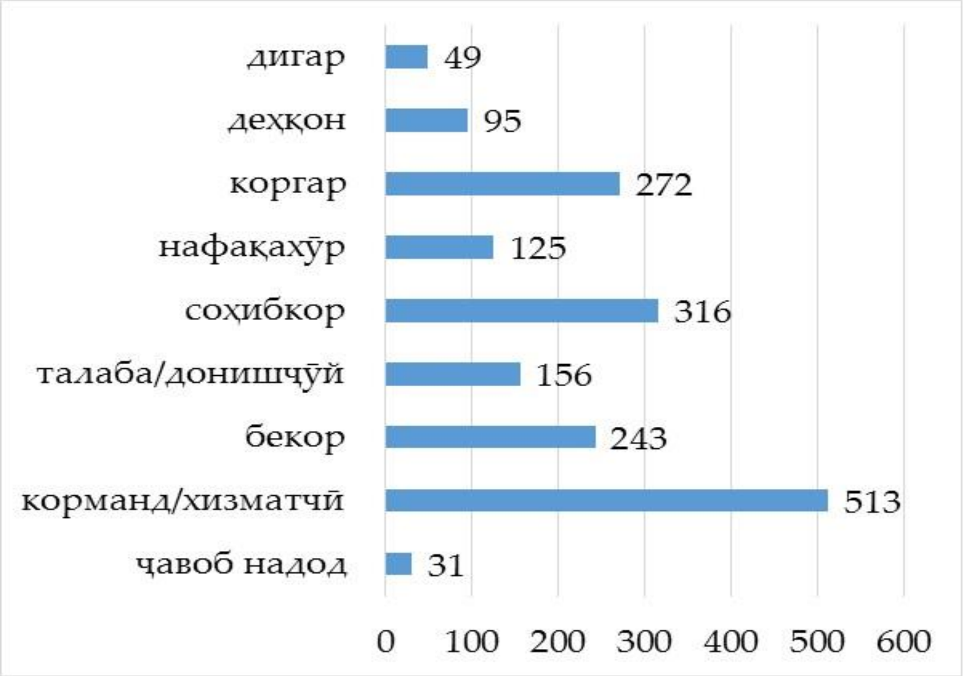

Тавре аз маълумоти умумӣ оид ба хусусиятҳои аҳолии пурсидашаванда маълум мегардад, дар назарсанҷии мазкур ҳамаи қишрҳои аҳолӣ, аз тамоми ҳудуди ҷумҳурӣ ва аз рӯйи аломати синну сол, ҷинс, мақоми иҷтимоӣ, ҳолати гендерӣ ба назар гирифта шудаанд.

Бинобар ин, назарсанҷӣ аз нигоҳи ваколат ё репрезентативӣ, муҳим ва актуалӣ ҳисобида мешавад.

1. Истифодабарии хизматрасониҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ

Таҳлили маълумоти натиҷаи назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки бештари пурсидашудагон дар давоми як соли охир аз хизматрасониҳои бонкӣ - 1665 нафар (92,5 фоиз) истифода намудаанд ва 69 нафар (3,8 фоиз) иброз доштанд, ки аз хизматрасониҳои бонкӣ истифода накардаанд. Ҳамчунин 66 нафар (3,7 фоиз)-и пурсидашудагон аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд.

Агар мо маълумоти коркардшударо аз рӯйи макони зист ва минтақаҳо баррасӣ намоем, маълум мегардад, ки аз шумораи умумии пурсидашудагон дар шаҳри Душанбе 17,3 фоиз (312 нафар) ва дар вилояти

Суғд 11,5 фоиз (207 нафар), ки сокини шаҳр ҳастанд бештар аз хизматрасониҳои бонкӣ истифода менамоянд, дар вилояти Хатлон 11,8 фоиз (213 нафар) ва НТҶ 10,8 фоиз (195 нафар), ки сокини деҳот ҳастанд, бештар ба саволи додашуда посух гуфтанд. Ҳамчунин аз шумораи умумии пурсидашудагон дар вилояти Хатлон 3,3 фоиз (60 нафар), вилояти Суғд 2,9 фоиз (52 нафар), шаҳри Душанбе ва НТҶ 1,5 фоизӣ (27 нафарӣ) ва дар ВМКБ 0,4 фоиз (8 нафар) аз ишора намудани макони зист худдорӣ намуданд, дар баробари ин, оид ба истифода намудани хизматрасониҳои бонкӣ ҷавоби мусбат доданд (нигаред ба ҷадвали 4).

Ҷадвали 4

Ҷавоб ба саволи "Оё Шумо аз хизматрасониҳои бонкӣ дар давоми як соли охир истифода намудед?", аз рӯйи минтақа ва макони зист

(нафар)

Макони зист	Ҷавобҳо	Минтақаҳо					Ҳамагӣ
		ВМКБ	ш.Душанбе	в.Суғд	в.Хатлон	НТҶ	
Ҷавоб надод	0	1	2	4	5	7	19
	ҳа	8	27	52	60	27	174
	не	-	2	2	1	1	6
	ҳамагӣ	9	31	58	66	35	199
Шаҳр	0	2	6	5	2	2	17
	ҳа	78	312	207	87	33	717
	не	3	19	16	3	-	41
	ҳамагӣ	83	337	228	92	35	775
Шаҳрак	0	0	1	1	3	3	8
	ҳа	5	20	29	104	71	229
	не	-	1	-	4	2	7
	ҳамагӣ	5	22	30	111	76	244
Деҳот	0	2	-	5	9	6	22
	ҳа	42	17	78	213	195	545
	не	6	2	2	4	1	15
	ҳамагӣ	50	19	85	226	202	582
Ҳамагӣ	0	5	9	15	19	18	66
	ҳа	133	376	366	464	326	1665
	не	9	24	20	12	4	69
	ҳамагӣ	147	409	401	495	348	1800

Пурсидашудагон аз рӯйи ҷинс ба саволи "Оё Шумо аз хизматрасониҳои бонкӣ дар давоми як соли охир истифода намудед?" чунин ҷавоб доданд: дар ВМКБ - 43,6 фоиз, вилояти Суғд – 41,5, ш. Душанбе – 39,4, НТҶ – 35,9 ва дар вилояти Хатлон - 34,7 фоизи занҳо ҷавоби мусбат доданд (нигаред ба ҷадвали 5).

Ҷадвали 5

Ҷавоб ба саволи “Оё Шумо аз хизматрасониҳои бонкӣ дар давоми як соли охир истифода намудед?”, аз рӯйи минтақа ва ҷинс

(нафар)

Минтақаҳо	Ҷинс	Ҷавоб надод	Ҷавобҳо		Ҳамагӣ
			ҳа	не	
ВМКБ	0	0	6	1	7
	мард	4	69	6	79
	зан	1	58	2	61
	ҳамагӣ	5	133	9	147
Вилояти Суғд	0	2	17	0	19
	мард	7	197	8	212
	зан	6	152	12	170
	ҳамагӣ	15	366	20	401
Вилояти Хатлон	0	4	17	0	21
	мард	15	286	10	311
	зан	0	161	2	163
	ҳамагӣ	19	464	12	495
ш. Душанбе	0	0	1	1	2
	мард	7	227	12	246
	зан	2	148	11	161
	ҳамагӣ	9	376	24	409
НТҶ	0	2	5	0	7
	мард	12	204	3	219
	зан	4	117	1	122
	ҳамагӣ	18	326	4	348
Ҳамагӣ	0	8	46	2	56
	мард	45	983	39	1067
	зан	13	636	28	677
	ҳамагӣ	66	1665	69	1800

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ муайян кард, ки 805 нафар (44,7 фоиз)-и пурсидашудагон хизматрасониҳои бонкиро бо мақсади гирифтани қарз истифода намуданд.

Инчунин пурсидашудагон оид ба мақсадҳои дигари истифодабарии хизматрасониҳои бонкӣ, аз ҷумла интиқоли маблағ - 931 нафар (51,7 фоиз), гирифтани корти бонкӣ - 614 нафар (34,1 фоиз), мубодилаи асъор - 385 нафар (21,4 фоиз), пардохти хизматрасонии коммуналию маишӣ - 271 нафар (15,1 фоиз), кушодани суратҳисоб - 213 нафар (11,8 фоиз), гузоштани амонат - 211 нафар (11,7 фоиз), суғурта - 20 нафар (1,1 фоиз), ва 39 нафар (2,2 фоиз) дигар намуди хизматрасониҳо (ба монанди гирифтани маблағ аз корт, гирифтани маош, гирифтани нафақа, иваз намудани банкноти

пули миллии арзиши хурд ба калон, пардохти ҳаққи таҳсил, истифодаи ҳамёни электронӣ, харидани чипта) ишора намуданд (нигаред ба диаграммаи 2).

Диаграммаи 2

Оё Шумо аз хизматрасониҳои бонкӣ дар давоми як соли охир истифода намудед?", аз рӯйи намуди хизматрасониҳо

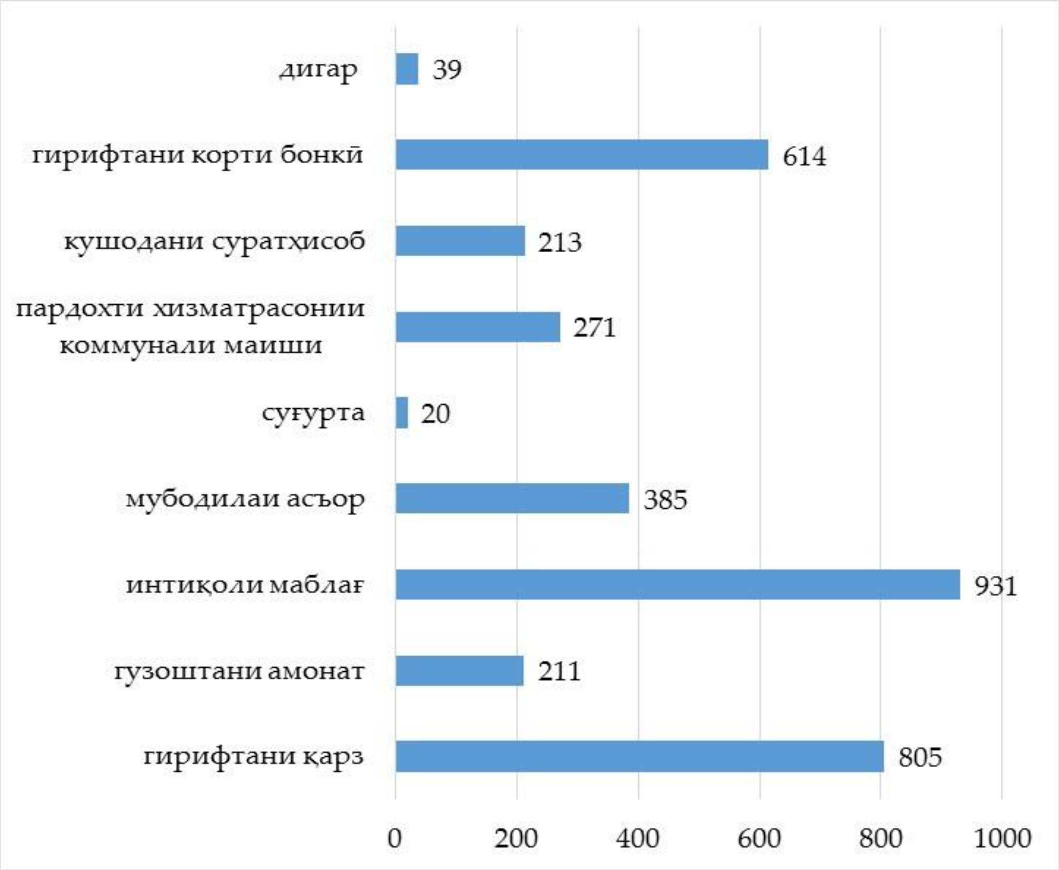

2. Муроҷиат ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ

Ҷиҳати муайян намудани сатҳи хизматрасонии ТҚМ ба пурсидашудагон саволи "Дар ҳолати зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ Шумо бо кадом корманд муошират менамоед?" дода шуда буд. Натиҷаи маълумоти ҷамъовардашуда дар диаграммаи 3 оварда шудааст.

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ муайян кард, ки ҳангоми зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ, аз шумораи умумии пурсидашудагон бештар ба хазинадор - 1004 нафар (55,8 фоиз), ки аз онҳо - 587 нафар (58,5 фоиз) мард ва 386 нафар (8,5 фоиз) зан мебошад, муроҷиат намудаанд. Инчунин 31 нафар (3,1 фоиз) - и пурсидашудагон аз ҷавоб ба ин савол худдорӣ намуданд.

Диаграммаи 3

Дар ҳолати зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ Шумо
бо кадом корманд муошират менамоед?

Таҳлили маълумот аз рӯйи минтақаҳо ҳамчунин нишон медиҳад, ки ба хазинадор дар шаҳри Душанбе - 275 нафар (27,4 фоиз), вилояти Хатлон - 236 нафар (23,5 фоиз), вилояти Суғд - 222 нафар (22,1фоиз), НТҶ - 202 нафар (20,1фоиз) ва дар ВМКБ - 69 нафар (6,9 фоиз) муроҷиат намудаанд. Ҳамчунин муайян гардид, ки сокини шаҳр - 448 нафар (44,6 фоиз), сокини шаҳрак - 121 нафар (12,1 фоиз) ва сокини деҳот - 328 нафар (32,7 фоиз) ба хазинадор муроҷиат намудаанд. Инчунин 107 нафар (10,7 фоиз)-и пурсидашудагон аз ишораи макони зист дар назарсанҷӣ худдорӣ намудаанд.

Аз рӯйи гурӯҳҳои синнусолӣ аз ҳама бештар аҳолии аз 25 то 34 сола - 281 нафар (28 фоиз) ба хазинадор муроҷиат намудаанд. Ҳамчунин таҳлил нишон дод, ки 30,5 фоизи пурсидашудагон дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 10,1 фоиз -ҶСК "Ориёнбонк" ва 8,8 фоиз дар ҶСК "Бонки Эсхата" дар ҳолати зарурат ба хизматрасонии бонкӣ ба хазинадор муроҷиат намудаанд.

Ба коршиноси (эксперти) қарзӣ - 789 нафар (43,8 фоиз), ки аз онҳо 485 нафар (61,5 фоиз) мард ва 280 нафар (35,5 фоиз) зан мебошад, муроҷиат намуданд. Дар баробари ин, 24 нафар (3 фоиз)-и пурсидашудагон ба ин савол посух надоданд.

Таҳлил аз рӯйи минтақаҳо маълум намуд, ки ба эксперти қарзӣ дар вилояти Хатлон - 236 нафар (29,9 фоиз) ва дар шаҳри Душанбе - 200 нафар

(25,3 фоиз) муроҷиат намудаанд. Ин нишондод дар вилояти Суғд - 154 нафар (19,5 фоиз), НТҶ - 138 нафар (17,5 фоиз) ва дар ВМКБ - 61 нафар (7,7 фоиз)-ро ташкил медиҳад. Аз рӯйи макони зист, сокини шаҳр - 376 нафар (47,7 фоиз), сокини шаҳрак - 112 нафар (14,2 фоиз) ва сокини деҳот - 239 нафар (30,3 фоиз) ба эксперти қарзӣ муроҷиат намуданд. Инчунин, 62 нафар (7,9 фоиз) - и пурсидашудагон аз нишон додани макони зист дар назарсанҷӣ худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи гурӯҳҳои синнусолӣ аз ҳама бештар аҳолии аз 35 то 44 сола - 231 нафар (29,3 фоиз) ба эксперти қарзӣ муроҷиат намудаанд. Ҳамчунин таҳлил нишон дод, ки 18,8 фоизи пурсидашудагон дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 11,8 фоиз - ҶСП ТАҚХ "Имон Интернешнл", 10,6 фоиз - ҶСК "Бонки Эсхата" ва 10,4 фоиз дар ҶСП ТАҚХ "Ҳумо" дар ҳолати зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ ба эксперти қарзӣ муроҷиат намудаанд.

Ба сардори идора - 233 нафар (12,9 фоиз), ки аз онҳо - 147 нафар (63,1 фоиз) мард ва 83 нафар (35,6) фоиз зан мебошад, муроҷиат намудаанд. Инчунин 3 нафар (1,3 фоиз)-и пурсидашудагон аз посух худдорӣ намуданд.

Таҳлили маълумот аз рӯйи минтақаҳо ҳамчунин нишон дод, ки ба сардори идора аз ҳама бештар дар шаҳри Душанбе - 76 нафар (32,6 фоиз) муроҷиат намудаанд. Ин нишондодиҳанда дар НТҶ - 50 нафар (21,5 фоиз), вилояти Хатлон - 42 нафар (18 фоиз), ВМКБ - 33 нафар (14,2 фоиз) ва дар вилояти Суғд - 32 нафар (13,7 фоиз)-ро ташкил медиҳад. Аз рӯйи макони зист, сокини шаҳр - 120 нафар (51,5 фоиз), сокини шаҳрак - 30 нафар (12,9 фоиз) ва сокини деҳот - 65 нафар (27,9 фоиз) ба сардори идора муроҷиат намудаанд. Инчунин 18 нафар (7,7 фоиз) - и пурсидашудагон аз ишораи макони зист худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи гурӯҳҳои синнусолӣ аз ҳама бештар аҳолии аз 25 то 34 сола - 74 нафар (31,8 фоиз) ба эксперти амонатӣ муроҷиат намуданд. Ҳамчунин таҳлил нишон медиҳад, ки 16,7 фоизи пурсидашудагон дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 10,7 фоиз дар ҶСК "Ориёнбонк" ва ҶСК "Тавҳидбонк", 9 фоиз - ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд" ва 8,2 фоиз дар ҶСК "Бонки Эсхата"дар ҳолати зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ ба сардори идора муроҷиат намуданд.

Ба роҳбари бонк - 203 нафар (11,3 фоиз)-и пурсидашудагон, ки аз онҳо - 127 нафар (62,6 фоиз) мард ва 75 нафар (36,9) фоиз зан мебошад, муроҷиат намудаанд. Инчунин як нафар (0,5 фоиз) аз пурсидашудагон аз посух худдорӣ намуд.

Агар ба масъалаи мазкур аз рӯйи минтақаҳо нигарем, таҳлили

маълумот нишон медиҳад, ки ба роҳбари бонк аз ҳама бештар дар НТҶ – 61 нафар (30 фоиз) ва вилояти Хатлон - 59 нафар (29,1 фоиз)муроҷиат намудаанд. Ин нишондод дар шаҳри Душанбе - 48 нафар (23,6 фоиз), вилоятиСуғд - 20 нафар (9,9 фоиз) ва дар ВМКБ - 15 нафар (7,4 фоиз) мебошад. Инчунин 18 нафар (8,9 фоиз)-и пурсидашудагон аз ишораи макони зист дар назарсанҷӣ худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи макони зист, сокини шаҳр - 82 нафар (40,4 фоиз), сокини шаҳрак - 30 нафар (14,8 фоиз) ва сокини деҳот - 73 нафар (36 фоиз) ба роҳбари бонк муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи гурӯҳи синнусолӣ аз ҳама бештар аҳолии аз 35 то 44 сола - 65 нафар (32 фоиз) ба роҳбари бонк муроҷиат намудаанд. Ҳамчунин таҳлил нишон медиҳад, ки 34,5 фоизи посухдиҳандагон дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 7,9 фоиз -ҶСК "Ориёнбонк", 6,9 фоиз -ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд" ва 5,4 фоиз дар ҶСП "Спитамен Бонк" дар ҳолати зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ, ба роҳбари бонк муроҷиат намудаанд.

Ба коршиноси (эксперти) амонатӣ - 191 нафар (10,6 фоиз), ки аз онҳо 96 нафар (50,3) фоиз мард ва 84 нафар (44 фоиз) зан мебошад, муроҷиат намудаанд. Инчунин, 11 нафар (5,8 фоиз)-и пурсидашудагон аз ҷавоб ба ин савол худдорӣ намуданд.

Агар, аз рӯйи минтақаҳо таҳлил намоем, ба эксперти амонатӣ аз ҳама бештар дар вилояти Хатлон - 58 нафар (30,4 фоиз) ва вилояти Суғд - 56 нафар (29,3 фоиз) муроҷиат намудаанд. Ин нишондод дар шаҳри Душанбе - 36 нафар (18,8 фоиз), НТҶ - 15 нафар (7,9 фоиз) ва дар ВМКБ - 26 нафар (13,6 фоиз) мебошад. Аз рӯйи макони зист муайян гардид, ки сокини шаҳр - 96 нафар (50,3 фоиз), сокини шаҳрак - 29 нафар (15,2 фоиз) ва сокини деҳот - 43 нафар (22,5 фоиз) ба эксперти амонатӣ муроҷиат намудаанд. Инчунин 23 нафар (12 фоиз)-и пурсидашудагон аз ишораи макони зист худдорӣ намуданд.

Таҳлил нишон дод, ки аз рӯйи гурӯҳҳои синнусолӣ аз ҳама бештар аҳолии аз 35 то 44 сола - 61 нафар (31,9 фоиз) ба эксперти амонатӣ муроҷиат намудаанд. Ҳамчунин муайян гардид, ки 28,3 фоизи посухдиҳандагон дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 11 фоиз – ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд" ва 9,4 фоиз дар ҶСК "Бонки Эсхата" дар ҳолати зарурат ба хизматрасониҳои бонкӣ ба эксперти амонатӣ муроҷиат намудаанд.

Ба дарбон - 130 нафар (7,2 фоиз) муроҷиат намуданд, ки аз онҳо 78 нафар (60,0 фоиз) мард ва 49 нафар (37,7 фоиз) зан мебошанд. Инчунин 3 нафар ё 2,3 фоизи пурсидашудагон ба ин савол посух надоданд.

Таҳлил аз рӯйи минтақаҳо нишон дод, ки ба дарбон дар вилояти Суғд

- 35 нафар (26,9 фоиз), шаҳри Душанбе - 32 нафар (24,6 фоиз), вилояти Хатлон - 29 нафар (22,3 фоиз), НТҶ - 25 нафар (19,2 фоиз) ва дар ВМКБ - 9 нафар (6,9 фоиз) муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи макони зист, сокини шаҳр - 52 нафар (40 фоиз), сокини шаҳрак - 26 нафар (20 фоиз) ва сокини деҳот - 41 нафар (31,5 фоиз) ба дарбон муроҷиат намудаанд. Инчунин 11 нафар (8,5 фоиз) – пурсидашудагон ҳангоми назарсанҷӣ аз ишораи макони зист худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи гурӯҳҳои синнусолӣ аз ҳама бештар аҳолии аз 35 то 44 сола - 34 нафар (26,2 фоиз) ба дарбон муроҷиат намудаанд. Таҳлили маълумот нишон медиҳад, ки 25 фоизи пурсидашудагон дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 13,1 фоиз - ҶСП ТАҚХ "Имон Интернешнл", 11,5 фоиз-ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд" ва 10 фоиз дар ҶСП "Душанбе Сити Бонк" оид ба хизматрасониҳои бонкӣ, ба дарбон муроҷиат намудаанд.

3. Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо ва пасандозҳои бонкӣ

Дар рафти назарсанҷӣ оид ба фоизи қарз ва пасандозҳои бонкӣ андешаи пурсидашудагон муайян гардида, чунин натиҷагирӣ карда шуд (нигаред ба диаграммаи 4).

Диаграммаи 4

Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо дар ТҚМ

(нафар

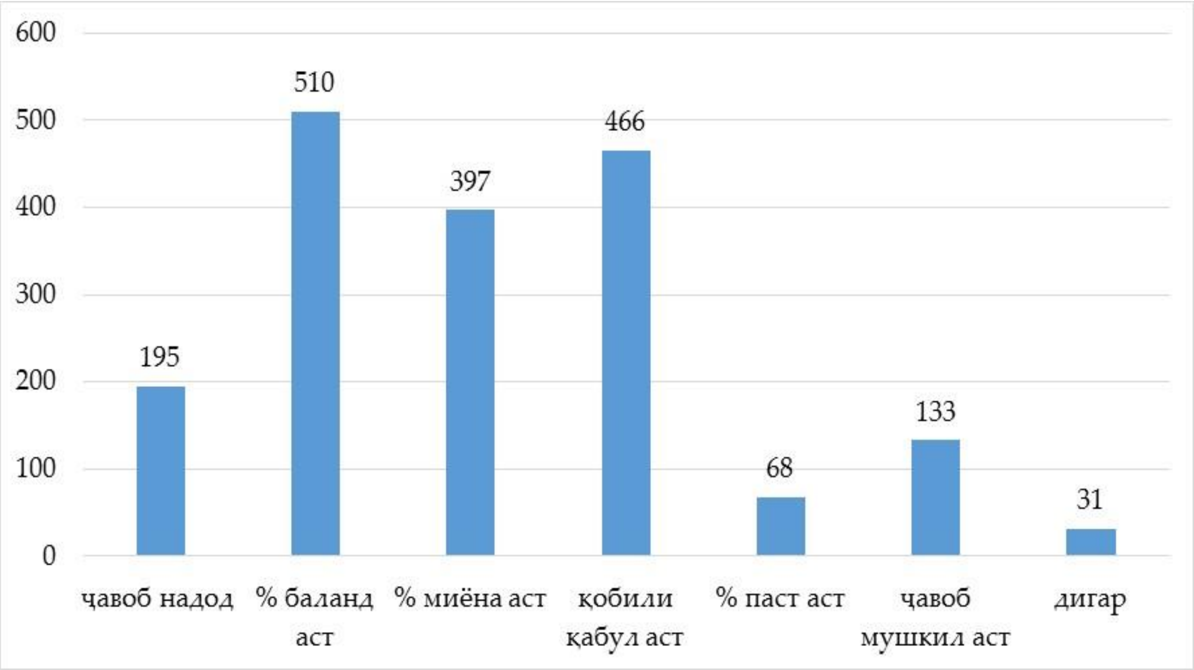

Натиҷаи таҳлили маълумот нишон дод, ки 510 нафар (28,3 фоиз) меъёри фоизи қарзҳои ТҚМ-ро баланд меҳисобанд, 466 нафар (25,9 фоиз) - қобили қабул, 397 нафар (22,1 фоиз) - миёна, 133 нафар (7,4 фоиз)-и пурсидашудагон ба ин савол посух доданд, ки "ҷавоб мушкил аст", 195 нафар (10,8 фоиз) аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд.

Инчунин аз маълумоти назарсанҷӣ маълум мегардад, ки аз шумораи умумии иштирокдорони назарсанҷӣ 352 нафар (19,6 фоиз)-и пурсидашудагон фоизи пасандозҳои бонкиро паст меҳисобанд, 303 нафар (16,8 фоиз) - қобили қабул, 217 нафар (12,1 фоиз) - ҷавоб мушкил аст, 214 нафар (11,9 фоиз) меъёри фоизҳо - миёна ва 584 нафар (32,4 фоиз) аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд (нигаред ба диаграммаи 5).

Диаграммаи 5

Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи пасандозҳо дар ТҚМ

(нафар

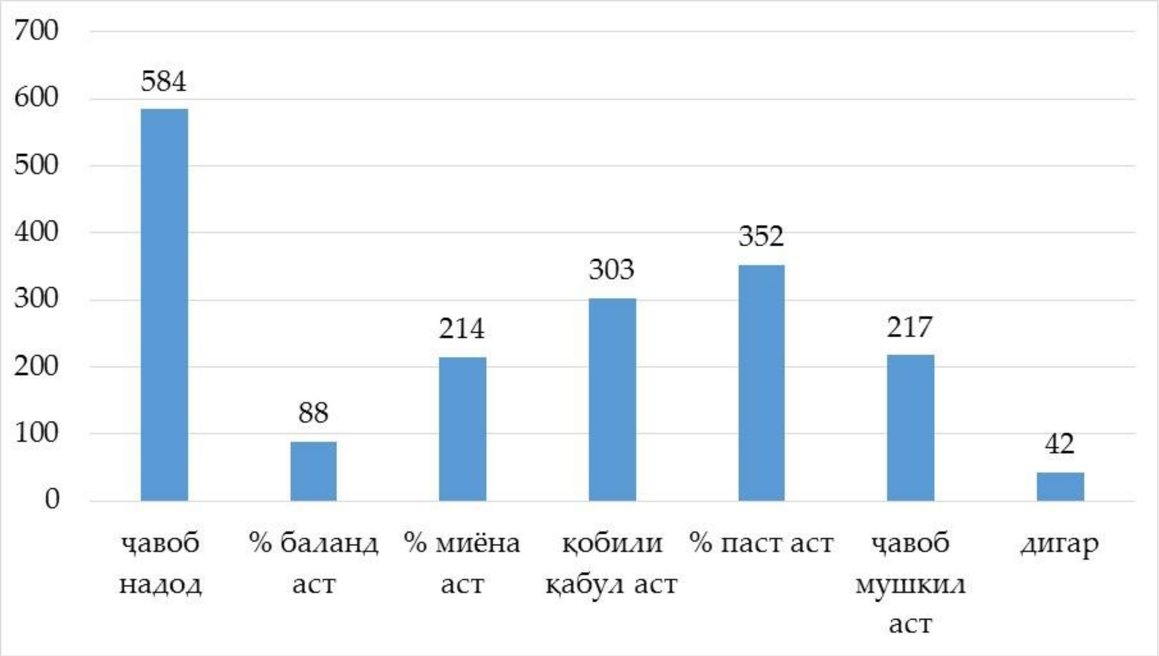

Таҳлили маълумот муайян намуд, ки, ҳиссаи ҷавобҳо оид ба баланд будани меъёри фоизи қарзҳо дар бонкҳо зиёд мебошад ва 31,3 фоизро ташкил менамояд, дар ТАҚХ бошад – 24,4 фоизро ташкил медиҳад. Оид ба "фоизҳо миёна аст" – дар бонкҳо – 21,3 фоиз, ТАҚХ - 25,6 фоиз ва дар ФҚХ – 16,9 фоизи посухдиҳандагон ибрози назар намуданд. Пурсидашудагон оид ба "фоизҳо қобили қабул аст" чунин иброз намуданд: дар бонкҳо – 22,3 фоиз, ТАҚХ - 30,5 ва дар ФҚХ – 59,6 фоиз. Оид ба "фоизҳо паст аст", ҳиссаи пурсидашудагон нисбатан камтар аст: дар бонкҳо – 3,1 фоиз (41 нафар), ТАҚХ – 1,8 фоиз (7 нафар) ва дар ФҚХ – 22,5

фоиз (20 нафар)-ро ташкил намуданд.

Агар ба ҷавобҳои пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо аз рӯйи ТҚМ нигарем, пас маълум мегардад, ки ҳиссаи бонкҳо дар шумораи умумии ТҚМ нисбат ба ТАҚХ ва ФҚХ зиёдтар аст (нигаред ба диаграммаи 6).

Диаграммаи 6

Ҷавоби пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо аз рӯйи сохтори ТҚМ

(нафар)

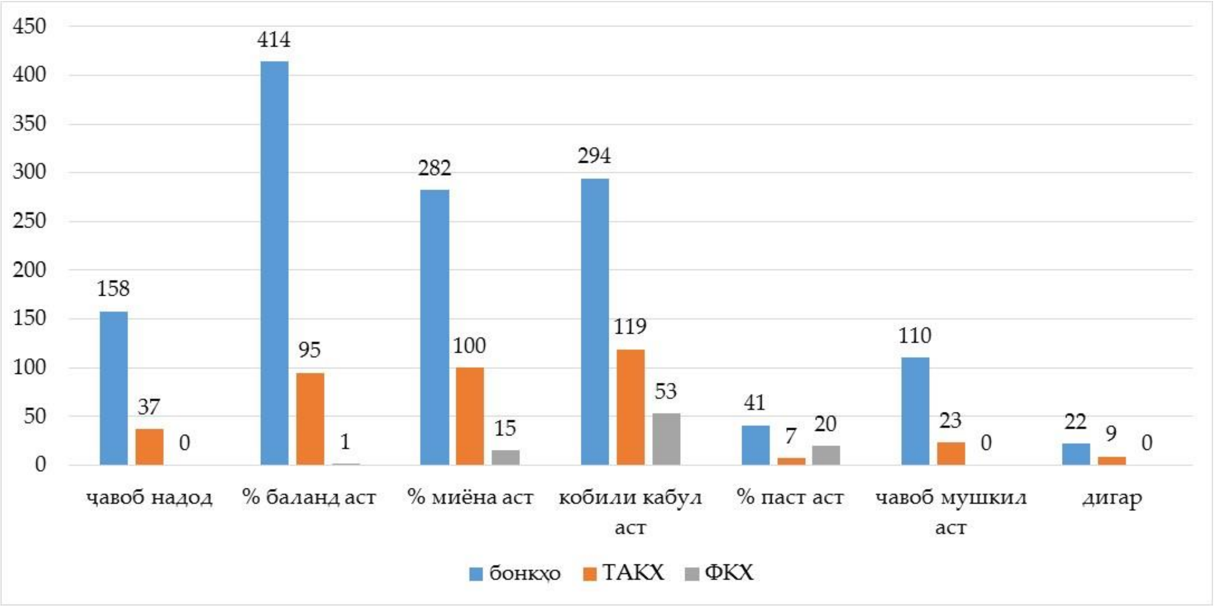

Инчунин аз диаграммаи мазкур маълум мегардад, ки ҳиссаи пурсидашудагони ФҚХ дар ин ҷавоб нисбат ба ТАҚХ баландтар аст, яъне пурсидашудагон фаъолияти ФҚХ-ро қобили қабул меҳисобанд. Оид ба савол варианти - "ҷавоб додан мушкил аст" чунин аст: аз ҷониби пурсидашудагон нисбат ба бонкҳо – 8,3 фоиз ва нисбат ба ТАҚХ – 5,9 фоизро ташкил намуд. Инчунин зикр кардан ба маврид аст, ки 12 фоизи пурсидашудагон оид ба бонкҳо ва 9,5 фоизи пурсидашудагон оид ба ТАҚХ аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд.

3.1. Оид ба фоизи қарзҳо дар бонкҳо

Шумораи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо, аз рӯйи ТҚМ чунин мебошад: БДА ҶТ "Амонатбонк" 36,4 фоиз, ҶСК "Бонки Эсхата" – 12 фоиз, ҶСК "Ориёнбонк" – 10,7 фоиз, ҶСП"Аввалин бонки молиявии хурд" – 8 фоиз, ҶСП "Душанбе Сити Бонк" – 7,8 фоиз, ҶСП "Спитамен Бонк" – 5,1 фоиз, ҶСП Бонки "Арванд" ва ҶСП "Бонки байналмилалии Тоҷикистон"- 3,3 фоизӣ, КВД БССТ "Саноатсодиротбонк" – 3 фоиз, ҶСК "Коммерсбонки Тоҷикистон" ва ҶСК "Тавҳидбонк" – 2,6 фоиз, ҶСК "Алиф Бонк" – 2,3 фоиз, ҶСП "Халиқ Бонк Тоҷикистон" – 1,5 ва ҶСП "Бонки рушди

Тоҷикистон" – 1,4 фоизро ташкил медиҳад (нигаред ба ҷадвали 6).

Ҷадвали 6

Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо дар бонк

Номгӯйи ТҚМ	фоизи қарзҳо							Ҳамагӣ
	ҷавоб надод	% баланд аст	% миёна аст	қобили қабул аст	% паст аст	ҷавоб мушкил аст	дигар	
БДА ҶТ "Амонатбонк"	44	153	93	116	9	53	13	481
	9,1%	31,8%	19,3%	24,1%	1,9%	11,0%	2,7%	100,0%
ҶСК "Бонки Эсхата"	13	63	29	42	1	10	1	159
	8,2%	39,6%	18,2%	26,4%	0,6%	6,3%	0,6%	100,0%
ҶСК "Ориёнбонк"	43	48	19	20	2	9	1	142
	30,3%	33,8%	13,4%	14,1%	1,4%	6,3%	0,7%	100,0%
ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд"	11	23	50	16	2	2	2	106
	10,4%	21,7%	47,2%	15,1%	1,9%	1,9%	1,9%	100,0%
ҶСК "Алиф Бонк"	3	22	1	2	1	0	1	30
	10,0%	73,3%	3,3%	6,7%	3,3%	0,0%	3,3%	100,0%
ҶСП Бонки "Арванд"	5	12	13	11	0	2	0	43
	11,6%	27,9%	30,2%	25,6%	0,0%	4,7%	0,0%	100,0%
ҶСП "Бонки байналмилалии Тоҷикистон"	5	7	12	17	0	2	0	43
	11,6%	16,3%	27,9%	39,5%	0,0%	4,7%	0,0%	100,0%
ҶСП "Бонки рушди Тоҷикистон"	0	4	6	6	2	0	0	18
	0,0%	22,2%	33,3%	33,3%	11,1%	0,0%	0,0%	100,0%
ҶСП "Душанбе Сити Бонк"	11	57	5	13	3	14	0	103
	10,7%	55,3%	4,9%	12,6%	2,9%	13,6%	0,0%	100,0%
ҶСК "Коммерсбонки Тоҷикистон"	5	2	13	12	2	0	0	34
	14,7%	5,9%	38,2%	35,3%	5,9%	0,0%	0,0%	100,0%
КВД БССТ "Саноатсодирот бонк"	1	2	17	10	8	2	0	40
	2,5%	5,0%	42,5%	25,0%	20,0%	5,0%	0,0%	100,0%
ҶСП "Спитамен Бонк"	2	19	16	15	4	10	1	67
	3,0%	28,4%	23,9%	22,4%	6,0%	14,9%	1,5%	100,0%
ҶСК "Тавҳидбонк"	15	1	3	9	7	0	0	35
	42,9%	2,9%	8,6%	25,7%	20,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ҶСП "Халиқ Бонк Тоҷикистон"	0	1	5	5	0	6	3	20
	0,0%	5,0%	25,0%	25,0%	0,0%	30,0%	15,0%	100,0%
Ҳамагӣ	158	414	282	294	41	110	22	1321
	12,0%	31,3%	21,3%	22,3%	3,1%	8,3%	1,7%	100,0%

Тавре аз маълумоти ҷадвали 6 бармеояд, ҳиссаи пурсидашудагон, ки фоизи қарзҳои бонкиро баланд ҳисоб менамоянд, чунин мебошад: дар ҶСК "Алиф Бонк" – 73,3 фоиз, ҶСП "Душанбе Сити Бонк" – 55,3 фоиз, ҶСК "Бонки Эсхата - 39,6 фоиз, ҶСК "Ориёнбонк" – 33,8 фоиз ва БДА ҶТ "Амонатбонк" 31,8 фоиз.

Агар варианти "фоиз паст аст"-ро таҳлил намоем, пас маълум мегардад, ки аз ҳама бештар - 20 фоизи посухдиҳандагони КВД БССТ "Саноатсодиротбонк" ва ҶСК "Тавҳидбонк" назари худро иброз намудаанд.

Диаграммаи 7

Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо дар бонкҳо аз рӯйи ҷинс

(нафар)

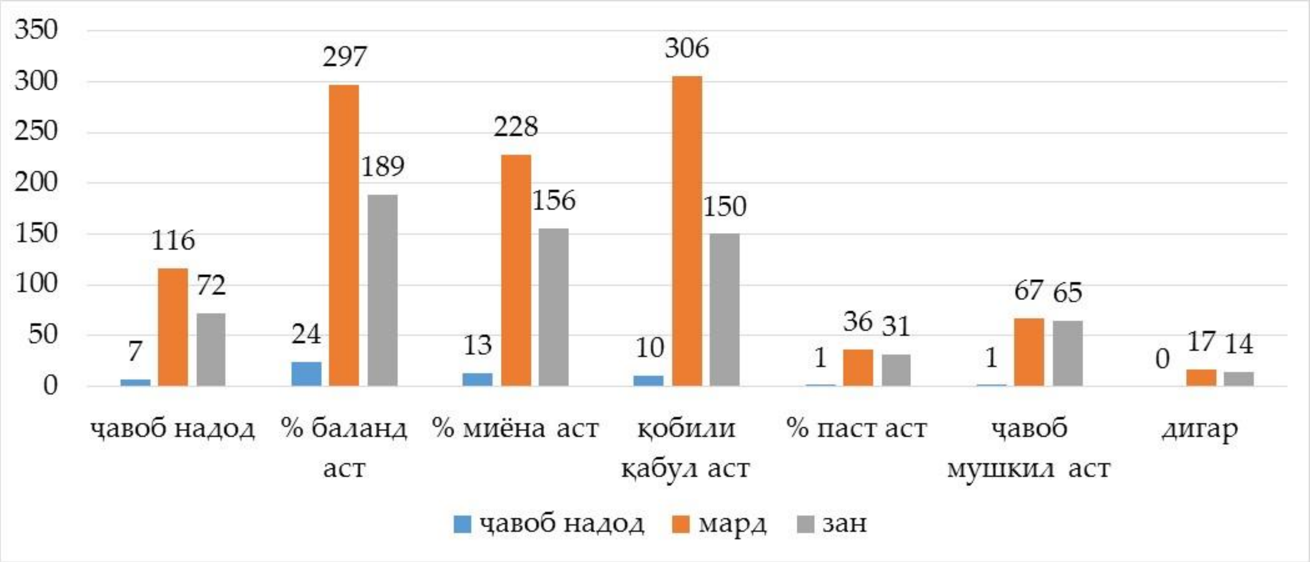

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ муайян намуд, ки 306 нафар (65,7 фоиз) мард ва 150 нафар (32,2 фоиз) зан фоизи қарзҳоро қобили қабул ҳисобиданд. Нисбат ба варианти "фоизи қарз баланд аст" 297 нафар (58,2 фоиз) мард ва 189 нафар (36,9 фоиз) зан ҷавоб доданд. Дар баробари ин, аз ҷавоб додан ба ин саволҳо 10,9 фоиз (116 нафар) мард ва 10,6 фоиз (72 нафар) зан худдорӣ намуданд. Ба ин савол 3,4 фоиз (67 нафар) мард ва 4,6 фоиз (65 нафар) зан иброз намуданд, ки ҷавоб мушкил аст (нигаред ба диаграммаи 7).

Агар посух ба ин саволро аз рӯйи минтақаҳо таҳлил намоем, маълум мегардад, ки 510 нафар ё 28,3 фоизи пурсидашудагон, аз ҷумла дар вилояти Суғд - 46,7 фоиз (191 нафар), вилояти Хатлон - 27,5 фоиз (136 нафар), ш. Душанбе - 23,7 фоиз (97 нафар), ВМКБ - 31,3 фоиз (46 нафар) ва дар НТҶ - 11,5 фоиз(40 нафар) иброз намуданд, ки "фоизи қарз баланд

аст". Инчунин 466 нафар (25,9 фоиз) пурсидашудагон варианти "фоизи қарз қобили кабул аст"-ро ишора намуданд, аз ҷумла дар НТҶ - 43,4 фоиз, вилояти Хатлон - 28,9 фоиз, ш.Душанбе - 22,7 фоиз, ВМКБ - 17 фоиз ва дар вилояти Суғд - 13,5 фоиз (нигаред ба ҷадвали 7).

Ҷадвали 7

Оё Шумо аз фоизи қарзҳо қаноатманд ҳастед?, аз рӯйи интақаҳо

	фоизи қарзҳо							ҳамагӣ
	ҷавоб надод	% баланд аст	% миёна аст	қобили қабул аст	% паст аст	ҷавоб мушкил аст	дигар	
ВМКБ	14	46	43	25	3	9	7	147
	9,5%	31,3%	29,3%	17,0%	2,0%	6,1%	4,8%	100,0%
Вилояти Суғд	41	191	73	54	6	26	10	401
	10,2%	47,6%	18,2%	13,5%	1,5%	6,5%	2,5%	100,0%
Вилояти Хатлон	67	136	113	143	11	16	9	495
	13,5%	27,5%	22,8%	28,9%	2,2%	3,2%	1,8%	100,0%
шаҳраи Душанбе	34	97	95	93	16	70	4	409
	8,3%	23,7%	23,2%	22,7%	3,9%	17,1%	1,0%	100,0%
НТҶ	39	40	73	151	32	12	1	348
	11,2%	11,5%	21,0%	43,4%	9,2%	3,4%	,3%	100,0%
Ҳамагӣ	195	510	397	466	68	133	31	1800
	10,8%	28,3%	22,1%	25,9%	3,8%	7,4%	1,7%	100,0%

Таҳлили маълумот аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон нишон медиҳад, ки 34,6 фоиз (268 нафар) - и сокини шаҳр ва 19,6 фоиз (114 нафар) сокини деҳот иброз намуданд, ки фоизи қарзҳо баланд мебошад. Дар баробари ин, сокини шаҳр - 32,8 фоиз (80 нафар) ва сокини деҳот - 30,6 фоиз (178 нафар) фоизи қарзҳоро қобили қабул мешуморанд (нигаред ба ҷадвали 8).

Ҷадвали 8

Посух ба саволи "Оё Шумо аз фоизи карзҳо қаноатманд ҳастед?", аз рӯйи макони зисти пурсидашавандагон

(нафар)

	Макони зист				Ҳамагӣ
	(ҷавоб надод)	Шаҳр	Шаҳрак	Деҳот	
(Ҷавоб надод)	31	80	23	61	195
Фоиз баланд аст	68	268	60	114	510
Фоиз миёна аст	29	167	49	152	397
Қобили кабул аст	59	149	80	178	466

Фоиз паст аст	5	22	13	28	68
Ҷавоб мушкил аст	6	76	15	36	133
Дигар	1	13	4	13	31
Ҳамагӣ	199	775	244	582	1800

3.2. Оид ба фоизи қарзҳо дар ТАҚХ

Ҷиҳати арзёбии пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо дар ТАҚХ, назарсанҷӣ муайян намуд, ки аз вилояти Хатлон - 31,5 фоиз (123 нафар), шаҳри Душанбе – 31 фоиз (121 нафар), вилояти Суғд – 26,4 фоиз (103 нафар) ва аз НТҶ – 11 фоиз (43 нафар) дар маҷмуъ 390 нафар иштирок намуданд, ки аз онҳо 59 фоиз (232 нафар) мард ва 39 фоиз (152 нафар) зан мебошанд. Инчунин 6 нафари пурсидашудагон аз посух ба ин савол худдорӣ намуданд. Таҳлили маълумот нишон медиҳад, ки макони зисти пурсидашудагон-муштариёни ТАҚХ – 51,5 фоиз сокини шаҳр, 28,2 фоиз - деҳот, 12,1 фоиз - сокини шаҳрак буда, 8,2 фоиз (32 нафар) аз посух худдорӣ намуданд.

Диаграммаи 8

Андешаи пурсидашудагон оид ба фоизи қарзҳо дар ТАҚХ

(нафар)

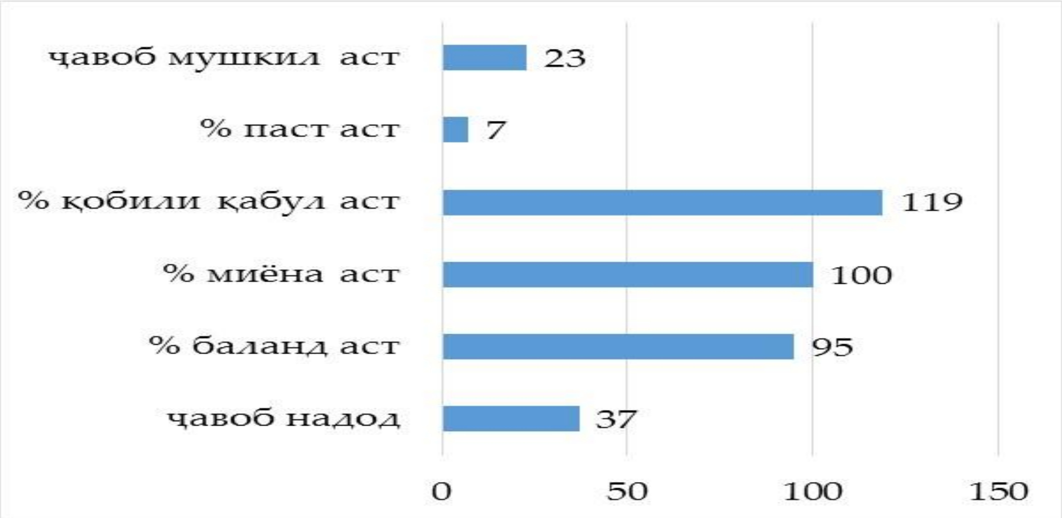

Қайд кардан ба маврид аст, ки 30,5 фоиз (119 нафар) меъёри фоизи қарзҳоро кобили қабул мешуморанд. Аз шумораи умумии пурсидашудагон 25,6 (100 нафар) фоизи онҳо меъёри фоизи қарзҳоро – “миёна” ва 24,4 фоиз (95 нафар) - “фоизи қарз баланд аст” мешуморанд. Ҳамчунин аз шумораи умумии пурсидашудагон дар масъалаи фоизи қарзҳо дар ТАҚХ 9,5 фоиз (37 нафар) аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ

намуданд (нигаред ба диаграммаи 8).

Шумораи пурсидашудагон аз рӯйи посух ба саволи “Оё Шумо аз фоизи карзҳо қаноатманд ҳастед?” дар ТАҚХ чунин натиҷагирӣ карда шуд (нигаред ба ҷадвали 9).

Ҷадвали 9

Оё Шумо аз фоизи карзҳо қаноатманд ҳастед?

Номгӯйи ТАҚХ	фоизи карзҳо							Ҳамагӣ
	0	% баланд аст	% миёна аст	кобили кабул аст	% паст аст	чавоб мушкил аст	дигар	
ТАҚХ “Имон	8	30	53	30	6	7	9	143
Интернешнл”	5,6%	21,0%	37,1%	21,0%	4,2%	4,9%	6,3%	100,0%
ТАҚХ “Ҳумо”	8	36	25	42	0	12	0	123
	6,5%	29,3%	20,3%	34,1%	0,0%	9,8%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	2	7	4	7	0	3	0	23
“Матин”	8,7%	30,4%	17,4%	30,4%	0,0%	13,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Ардо-	0	0	5	5	0	0	0	10
капитал”	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	4	4	1	10	0	1	0	20
“Азизӣ-Молия”	20,0%	20,0%	5,0%	50,0%	0,0%	5,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	0	12	4	1	0	0	0	17
“Финка”	0,0%	70,6%	23,5%	5,9%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Фазо	4	0	1	5	1	0	0	11
С”	36,4%	0,0%	9,1%	45,5%	9,1%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	1	0	0	9	0	0	0	10
“Ҳамров”	10,0%	0,0%	0,0%	90,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	3	0	4	0	0	0	0	7
“Арғун”	42,9%	0,0%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТҚХ “Оксус”	0	6	0	1	0	0	0	7
	0,0%	85,7%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	3	0	0	0	0	0	0	3
“Пайванд Гурӯҳ”	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	0	0	0	5	0	0	0	5
“Тезинфоз”	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	0	0	1	0	0	0	0	1
“Фуруз”	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ	4	0	2	4	0	0	0	10
“Зудамал	40,0%	0,0%	20,0%	40,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ҳамагӣ	37	95	100	119	7	23	9	390
	9,5	24,4	25,6	30,5	1,8	5,9	2,3	100,0

3.3. Оид ба фоизи қарзҳо дар ФҚХ

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки дар маҷмуъ 112 нафар, аз ҷумла деҳқонон- 31,5 фоиз (28 нафар), соҳибкорон- 23,6 фоиз (21 нафар), кормандон/хизматчиён - 18 фоиз (16 нафар), 15,7 фоиз (14 нафар) – коргарон ва 9 фоиз (8 нафар) - бекорон барои гирифтани қарз ба ФҚХ муроҷиат намудаанд. Макони зисти бештари пурсидашудагон- 88,8 фоиз (79 нафар) дар НТҶ мебошад. Инчунин пурсидашудагон макони зисти худро 6,7 фоиз (6 нафар) - дар вилояти Суғд, 2,2 фоизӣ дар шаҳри Душанбе ва ВМКБ нишон доданд.

Таҳлил муайян намуд, ки 61,8 фоиз (55 нафар)-и пурсидашудагон мард ва 36 фоиз (32 нафар) - зан мебошанд. Инчунин, 61,8 фоиз (55 нафар) аз пурсидашудагон сокини деҳот, 20,2 фоиз (18 нафар) - сокини шаҳрак ва 9 фоиз (8 нафар) - сокини шаҳр мебошанд.

Бояд таъкид кард, ки 93,3 фоиз (83 нафар) дар давоми як соли охир аз хизматрасониҳои ФҚХ истифода намуданд. Аз шумораи умумии пурсидашудагон нисбат ба фоизи қарзҳо дар ФҚХ муайян карда шуд, ки 59,6 фоиз (53 нафар) фоизи қарзҳоро дар ФҚХ "қобили қабул аст", 22,5 фоиз (20 нафар) – "фоизи қарзҳо паст аст", 16,9 фоиз (15 нафар) – "фоизи қарзҳо миёна" ва танҳо 1,1 фоиз (як нафар) фоизи қарзҳоро дар ФҚХ- "баланд" меҳисобанд.

Шумораи пурсидашудагон аз ҳама бештар 51,7 фоиз (46 нафар) ба Фонди карзии хурди "Эҳёи Кӯҳистон", 22,5 фоиз (20 нафар) – ба Фонди карзии хурди "Боршуд"ва 14,6 фоиз (13 нафар) – ба Фонди карзии хурди "Қуллаи Умед" рост меояд. Инчунин 6,7 фоиз (6 нафар) – и пурсидашудагон ба Фонди қарзии хурди "Имон", 2,2 фоиз ба "Мадина" ва 1,1 фоиз ба "Сарпараст" ва "Равнақ" рост меояд (нигаред ба ҷадвали 10).

Ҷадвали 10

Посух ба саволи "Оё Шумо аз фоизи карзҳо қаноатманд ҳастед?", аз рӯйи ФҚХ

(нафар)

Номгӯйи ФҚХ	фоизи қарзҳо							ҳамагӣ
	ҷавоб надоданд	% баланд аст	% миёна аст	кобили кабул аст	% паст аст	чавоб мушкил аст	дигар	
Фонди қарзии хурди "Эҳёи Кӯҳистон"	0	0	2	31	13	0	0	46

Фонди қарзии хурди "Боршуд"	0	0	8	7	5	0	0	20
Фонди қарзии хурди "Қуллаи Умед"	0	0	4	7	2	0	0	13
Фонди қарзии хурди "Имон"	0	0	1	5	0	0	0	6
Фонди қарзии хурди "Мадина"	0	0	0	2	0	0	0	2
Фонди қарзии хурди "Равнақ"	0	0	0	1	0	0	0	1
Фонди қарзии хурди "Сарпараст"	0	1	0	0	0	0	0	1
Ҳамагӣ	0	1	15	53	20	0	0	89

4. Баҳогузории пурсидашудагон ба хизматрасониҳои бонкӣ

Саволи дигаре, ки дар варақаи назарсанҷии мазкур барои муайян намудани сатҳи хизматрасониҳои бонкӣ аз ҷониби пурсидашудагон пешниҳод гардида буд, чунин аст: "Ба хизматрасониҳои бонкӣ чӣ гуна баҳо медиҳед".

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки аксари пурсидашудагон 831 нафар (46,2 фоиз) "хуб", 601 нафар (33,4 фоиз) "аъло", 298 нафар (16,6 фоиз) – "қаноатбахш" ва 34 нафар (1,9 фоиз) - и пурсидашудагон "ғайриқаноатбахш" арзёбӣ намуданд. Аз шумораи умумии пурсидашудагон 8 нафар (0,4 фоиз) аз ҷавоб додан ба саволи гузошташуда худдорӣ намуданд.

Баҳогузории пурсидашудагон оид ба хизматрасониҳои бонкӣ аз рӯйи ташкилотҳои қарзии молиявӣ чунин гурӯҳбандӣ шудааст (нигаред ба ҷадвали 11).

Ҷадвали 11

Баҳогузории пурсидашудагон оид ба хизматрасониҳои ТҚМ

Номгӯйи ТҚМ	Баҳо						ҳамагӣ
	ҷавоб надод	ғайри-қаноат-бахш	қаноат-бахш	хуб	аъло	дигар	
БДА ҶТ “Амонатбонк”	2	11	79	261	124	4	481
	0,4%	2,3%	16,4%	54,3%	25,8%	0,8%	100,0%
ҶСК “Бонки Эсхата”	0	1	28	53	71	6	159
	0,0%	0,6%	17,6%	33,3%	44,7%	3,8%	100,0%
ҶСК “Ориёнбонк”	0	3	20	70	45	4	142
	0,0%	2,1%	14,1%	49,3%	31,7%	2,8%	100,0%
ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд”	2	0	15	47	42	0	106
	1,9%	0,0%	14,2%	44,3%	39,6%	0,0%	100,0%
ҶСК “Алиф Бонк”	0	0	9	12	7	2	30
	0,0%	0,0%	30,0%	40,0%	23,3%	6,7%	100,0%
ҶСП Бонки “Арванд”	0	1	12	17	13	0	43
	0,0%	2,3%	27,9%	39,5%	30,2%	,0%	100,0%
ҶСП “Бонки байналмилалии Тоҷикистон”	0	2	3	20	18	0	43
	0,0%	4,7%	7,0%	46,5%	41,9%	0,0%	100,0%
ҶСП “Бонки рушди Тоҷикистон”	0	0	4	10	4	0	18
	0,0%	0,0%	22,2%	55,6%	22,2%	0,0%	100,0%
ҶСП “Душанбе Сити Бонк”	1	7	29	43	21	2	103
	1,0%	6,8%	28,2%	41,7%	20,4%	1,9%	100,0%
ҶСК “Коммерсбонки Тоҷикистон”	0	0	2	12	16	4	34
	0,0%	0,0%	5,9%	35,3%	47,1%	11,8%	100,0%
КВД БССТ “Саноатсодиротбонк”	0	1	1	24	14	0	40
	0,0%	2,5%	2,5%	60,0%	35,0%	0,0%	100,0%
ҶСП “Спитамен Бонк”	3	0	10	31	23	0	67
	4,5%	0,0%	14,9%	46,3%	34,3%	0,0%	100,0%
ҶСП “Тавҳидбонк”	0	0	2	10	23	0	35
	0,0%	0,0%	5,7%	28,6%	65,7%	0,0%	100,0%
ҶСП “Халиқ Бонк Тоҷикистон”	0	0	2	7	11	0	20
	0,0%	0,0%	10,0%	35,0%	55,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Ардо-капитал”	0	0	2	4	4	0	10
	0,0%	0,0%	20,0%	40,0%	40,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Азизӣ-Молия”	0	1	0	13	6	0	20
	0,0%	5,0%	0,0%	65,0%	30,0%	0,0%	100,0%

ТАҚХ “Арғун”	0	0	1	4	2	0	7
	0,0%	0,0%	14,3%	57,1%	28,6%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Зудамал”	0	0	0	9	1	0	10
	0,0%	0,0%	0,0%	90,0%	10,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Имон Интернешнл”	0	5	15	54	65	4	143
	0,0%	3,5%	10,5%	37,8%	45,5%	2,8%	100,0%
ТАҚХ “Матин”	0	0	11	6	6	0	23
	0,0%	0,0%	47,8%	26,1%	26,1%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Пайванд Гурӯҳ”	0	0	0	3	0	0	3
	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Тезинфоз”	0	0	0	5	0	0	5
	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Фазо С”	0	0	1	5	5	0	11
	0,0%	,0%	9,1%	45,5%	45,5%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Финка”	0	0	4	8	5	0	17
	0,0%	0,0%	23,5%	47,1%	29,4%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Фирӯз”	0	0	1	0	0	0	1
	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Ҳамров”	0	0	0	10	0	0	10
	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ТАҚХ “Ҳумо”	0	2	22	45	52	2	123
	0,0%	1,6%	17,9%	36,6%	42,3%	1,6%	100,0%
ТҚХ” Оксус”	0	0	2	4	1	0	7
	0,0%	0,0%	28,6%	57,1%	14,3%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Имон”	0	0	2	3	1	0	6
	0,0%	0,0%	40,0%	40,0%	20,0%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Равнақ”	0	0	0	0	1	0	1
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Эхёи Кӯҳистон”	0	0	15	19	12	0	46
	0,0%	0,0%	32,6%	41,3%	26,1%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Боршуд”	0	0	2	11	7	0	20
	0,0%	0,0%	10,0%	55,0%	35,0%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Қуллаи умед”	0	0	3	10	0	0	13
	0,0%	0,0%	23,1%	76,9%	0,0%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Мадина”	0	0	0	1	1	0	2
	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
Фонди қарзии хурди “Сарпараст”	0	0	1	0	0	0	1
	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ҳамагӣ	8	34	298	831	601	28	1800
	0,4%	1,9%	16,6%	46,2%	33,4%	1,6%	100,0%

Аз рӯйи маълумоти ҷадвали 11 маълум мегардад, ки баҳои “ғайриқаноатбахш” ба ҶСП “Душанбе Сити Бонк” – 6,8 фоиз, ТАҚХ “Азизӣ-Молия” – 5 фоиз, ҶСП “Бонки байналмилалии Тоҷикистон” – 4,7 фоиз, ТАҚХ “Имон Интернешнл” – 3,5 фоиз, КВД БССТ “Саноатсодиротбонк” – 2,5 фоиз, БДА ҶТ “Амонатбонк” ва ҶСП Бонки “Арванд” – 2,3 фоизӣ, ҶСК “Ориёнбонк” – 2,1 фоиз ва ТАҚХ “Ҳумо” - 1,6 фоиз рост меояд.

Натиҷаи назарсанҷӣ аз рӯи минтақаҳо нишон медиҳад, ки 52,3 фоиз (182 нафар) - пурсидашудагон дар НТҶ, 46,9 фоиз (232 нафар) - вилояти Хатлон, 43,5 фоиз (178 нафар) – ВМКБ, 44,2 фоиз (65 нафар) -шаҳри Душанбе ва 43,4 фоиз (174 нафар) дар вилояти Суғд бо баҳои “хуб” хизматрасониҳои бонкиро арзёбӣ намуданд. Бо баҳои “аъло”, дар ВМКБ - 40,8 фоиз (60 нафар), ш. Душанбе – 40,3 фоиз (165 нафар), вилояти Хатлон - 34,7 фоиз (172 нафар), НТҶ - 28,7 фоиз (100 нафар) ва дар вилояти Суғд - 25,9 фоиз (104 нафар) – и пурсидашудагон арзёбӣ намуданд. Баҳои “қаноатбахш”, дар вилояти Суғд – 26,4 фоиз (106 нафар), НТҶ – 14,4 фоиз (50 нафар), ВМКБ 14,3 фоиз (21 нафар),вилояти Хатлон – 13,5 фоиз (67 нафар) ва дар ш.Душанбе - 13,2 фоиз ё 54 нафари пурсидашудагон арзёбӣ намуданд.

Мавриди зикр аст, ки баҳои “ғайриқаноатбахш” аз тарафи пурсидашудагон дар вилояти Суғд – 2,7 фоиз (11 нафар), вилояти Хатлон – 1,8 фоиз (9 нафар), НТҶ - 2 фоиз (7 нафар) ва дар шаҳри Душанбе 1,7 фоиз (7 нафар) арзёбӣ гардид.

Таҳлили маълумот нишон медиҳад, ки бештари пурсидашудагон баҳои “хуб”-ро арзёбӣ намуданд, аз ҷумла занҳо– 47,6 фоиз (322 нафар) ва мардҳо - 44,8 фоиз (478 нафар) (нигаред ба диаграммаи 9).

Диаграммаи 9.

Баҳои пурсидашудагон оид ба хизматрасониҳои бонкӣ

(нафар)

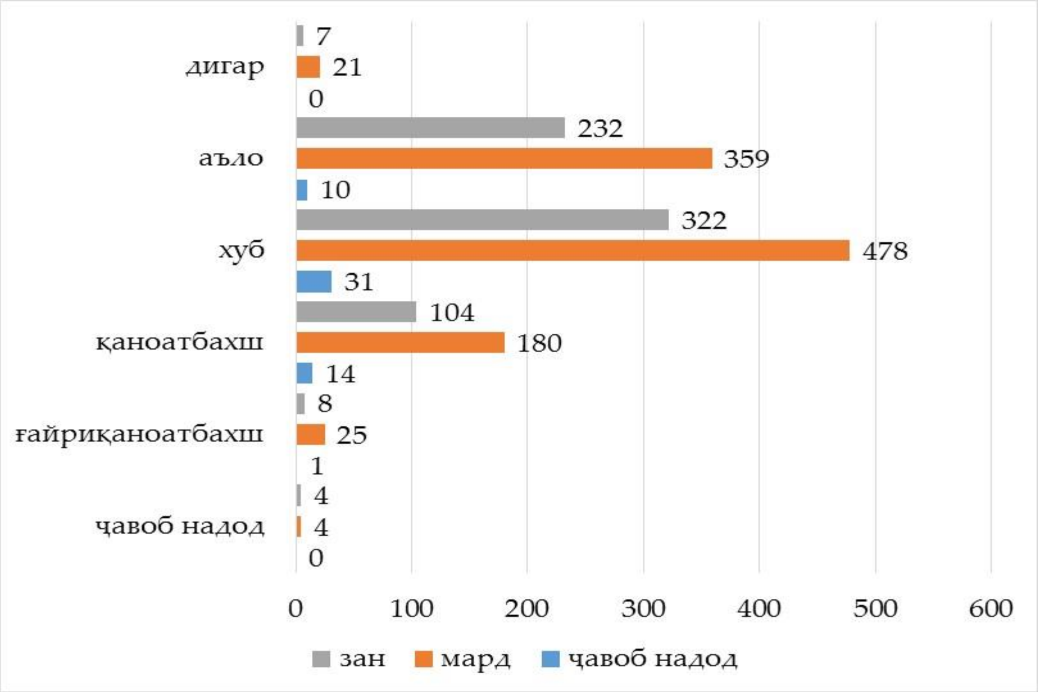

5. Арзёбии пурсидашудагон оид ба намудҳои хизматрасониҳои ТҚМ

Ҷиҳати муайян намудани истифодабарии хизматарсониҳои ТҚМ дар варақаи назарсанҷӣ ба пурсидашудагон савол оид ба "Кадом намуди хизматрасонии бонкӣ ба ҳаёт ва фаъолияти Шумо кумак мерасонад?" пешниҳод шуда буд (нигаред ба диаграммаи 10).

Диаграммаи 10

Кадом намуди хизматрасонии бонкӣ ба ҳаёт ва фаъолияти Шумо кумак мерасонад?

(нафар)

Тавре аз диаграмма маълум мегардад, ба ҳаёт ва фаъолияти пурсидашудагон бештар оид ба "интиқоли маблағ" – 55,3 фоиз (996 нафар) ба ТҚМ мурочиат намудаанд. Маълум гардид, ки барои интиқоли маблағ ба БДА ҶТ "Амонатбонк" - 25,5 фоиз (254 нафар), муштариёни ҶСК "Ориёнбонк" - 10,9 фоиз (109 нафар), муштариёни ҶСК "Бонки Эсхата"- 10,1 фоиз (101 нафар), муштариёни ТАҚХ "Имон Интернешнл"- 6,4 фоиз (64 нафар) ва ба ТАҚХ "Ҳумо" – 5,3 фоиз (53 нафар) муштариёни ин ТҚМ муроҷиат намудаанд.

Аз рӯи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар вилояти Хатлон - 29,4 фоиз (293 нафар), шаҳри Душанбе – 22,4 фоиз (223 нафар) ва дар вилояти Суғд – 21,5 фоиз (214 нафар) ва аз ҳама камтар дар ВМКБ – 9,5 фоиз (95 нафар) муроҷиат намудаанд.

Барои истифодаи хизматрасонии "интиқоли маблағ" аз ҳама бештар 59 фоиз (588 нафар) мард ва 37,2 фоиз (371 нафар) зан муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон таҳлил нишон медиҳад, ки барои "интиқоли маблағ", сокини шаҳр - 41,3 фоиз (411 нафар), сокини деҳот – 32 фоиз (319 нафар) ва сокини шаҳрак - 14,5 фоиз (144 нафар) муроҷиат намуданд.

Тавре натиҷаи таҳлил нишон медиҳад барои "қарзи бонкӣ" – 48,5 фоиз (873 нафар) ба ТҚМ муроҷиат намуданд. Аз ҷумла ба БДА ҶТ "Амонатбонк" – 19,6 фоиз (171 нафар), ҶСК "Бонки Эсхата"- 10,2 фоиз (89

нафар), ТАҚХ "Имон Интернешнл"- 11,6 фоиз (101 нафар), ТАҚХ "Ҳумо" – 9,3 фоиз (81 нафар) ва Фонди қарзии хурди "Эҳёи Кӯҳистон" 5,3 фоиз (46 нафар) пурсидашудагон-муштариёни ин ТҚМ муроҷиат намудаанд (нигаред ба ҷадвали 12).

Ҷадвали 12

Муроҷиати пурсидашудагон оид ба қарзи бонкӣ

Номгӯйи ТҚМ	Ҷавоб надод	Ҷавоб дод	Ҳамагӣ
БДА ҶТ "Амонатбонк"	310	171	481
ҶСП ТАҚХ "Имон Интернешнл"	42	101	143
ҶСК "Бонки Эсхата"	70	89	159
ҶСП ТАҚХ "Ҳумо"	42	81	123
ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд"	56	50	106
Фонди карзии хурди "Эҳёи кӯҳистон"	0	46	46
КВД БССТ "Саноатсодиротбонк"	6	34	40
ҶСП Бонки "Арванд"	15	28	43
ҶСП "Спитамен Бонк"	40	27	67
ҶСП "Бонки байналмилалии Тоҷикистон"	21	22	43
Фонди карзии хурди "Боршуд"	0	20	20
ҶСК "Ориёнбонк"	123	19	142
ҶСП "Душанбе Сити Бонк"	84	19	103
ҶСП "Бонки рушди Тоҷикистон"	0	18	18
ҶСК "Тавҳидбонк"	19	16	35
ҶДММ ТАҚХ "Финка"	1	16	17
ҶСК "Коммерсбонки Тоҷикистон"	20	14	34
ҶСК "Алиф Бонк"	17	13	30
Фонди карзии хурди "Қуллаи Умед"	0	13	13
ҶДММ ТАҚХ "Фазо С"	1	10	11
ҶСП ТАҚХ "Ҳамров"	1	9	10
ҶСП "ТАҚХ Ардо-капитал"	2	8	10
ҶДММ ТАҚХ "Матин"	15	8	23
ҶДММ ТАҚХ "Азизӣ-Молия"	13	7	20
ҶДММ ТАҚХ "Зудамал"	3	7	10
Фонди қарзии хурди "Имон"	0	6	6
ТҚХ "Оксус"	2	5	7
ҶДММ ТАҚХ "Тезинфоз"	0	5	5
ҶДММ ТАҚХ "Арғун"	3	4	7
ҶСП "Халиқ Бонк Тоҷикистон"	18	2	20
Фонди карзии хурди "Мадина"	0	2	2
ҶДММ ТАҚХ "Фуруз"	0	1	1
Фонди карзии хурди "Равнақ"	0	1	1
Фонди "Сарпараст"	0	1	1

ҶДММ ТАҚХ "Пайванд Гурӯҳ "	3	0	3
Ҳамагӣ	927	873	1800

Аз рӯи масъалаи мазкур дар сатҳи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар вилояти Хатлон - 28,4 фоиз (248 нафар), дар шаҳри Душанбе – 24,1 фоиз (210 нафар) ва дар НТҶ – 21,6 фоиз (189 нафар) ва аз ҳама камтар дар ВМКБ – 9,3 фоиз (81 нафар) муроҷиат намудаанд.

Шумораи муроҷиаткунандагон оид ба қарзи бонкӣ аз рӯйи ҷинс чунин аст: 61,3 фоиз (535 нафар) мард ва 35,7 фоиз (312 нафар) зан.

Ҳамчунин аз рӯйи макони зист оид ба ин масъала, сокини шаҳр - 43,9 фоиз (383 нафар), сокини деҳот – 32,3 фоиз (281 нафар) ва сокини шаҳрак - 14,9 фоиз (130 нафар) муроҷиат намудаанд.

Барои "истифодаи корти пардохтӣ"– 29,2 фоизи (525 нафар) ба ТҚМ муроҷиат намудаанд. Маълум гардид, ки барои хизматрасонии "истифодаи корти пардохтӣ" ба БДА ҶТ"Амонатбонк"- 26,7 фоиз (410 нафар), ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд"- 6,1 фоиз (32 нафар), ҶСП Бонки "Арванд"- 1,7 фоиз (9 нафар), ҶСП "Бонки байналмилалии Тоҷикистон" -3,6 фоиз (19 нафар), ҶСП "Душанбе Сити Бонк" - 4,2 фоиз (22 нафар), ҶСК"Бонки Эсхата" - 11,8 фоиз (62 нафар), ҶСК "Ориёнбонк" - 8,4 фоиз (44 нафар), ҶСК "Тавҳидбонк - 4 фоиз (21 нафар), ТАҚХ "Имон Интернешнл"- 5,3 фоиз (28 нафар) ва баТАҚХ "Ҳумо" – 7,2 фоиз (38 нафар) пурсидашудагон - муштариёни ин ТҚМ муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар шаҳри Душанбе – 26,3 фоиз (138 нафар), вилояти Суғд - 24,8 фоиз (130 нафар), вилояти Хатлон – 22,3 фоиз (117 нафар) ва аз ҳама камтар дар ВМКБ – 13 фоиз (68 нафар) муроҷиат намудаанд.

Таҳлили ҳолати истифодаи корти пардохти бонкӣ, аз рӯйи ҷинс нишон медиҳад, ки аз ҳама бештар - 62,7 фоиз (329 нафар) мард ва 35,2 фоиз (185 нафар) зан доир ба ин масъала муроҷиат намудаанд.

Ҳамчунин аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон, барои истифодаи корти пардохтӣ, сокини шаҳр - 51,2 фоиз (269 нафар), сокини деҳот – 29,3 фоиз (154 нафар) ва сокини шаҳрак – 12 фоиз (63 нафар) муроҷиат намудаанд.

Ҷиҳати "дастрас кардани пули нақд аз суратҳисоб", 19,3 фоиз (348 нафар) ба ТҚМ муроҷиат намудаанд. Маълум гардид, ки барои дастрас кардани пули нақд аз суратҳисоб, ба БДА ҶТ "Амонатбонк"- 33,3 фоиз (116 нафар), ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд"- 7,2 фоиз (25 нафар), ҶСП "Душанбе Сити Бонк" - 6,0 фоиз (21 нафар), ҶСК "Бонки Эсхата" - 5,7 фоиз (20 нафар), ҶСК "Ориёнбонк" 3,2 фоиз (11 нафар), ТАҚХ "Имон Интернешнл" - 7,2 фоиз (25 нафар) ва баТАҚХ "Ҳумо" – 4,9 фоиз (17 нафар)

пурсидашудагон - муштариёни ин бонкҳо муроҷиат намудаанд.

Аз рӯи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар ш.Душанбе – 35,6 фоиз (124 нафар), вилояти Суғд - 23 фоиз (80 нафар) ва дар вилояти Хатлон – 19 фоиз ё 66 нафар ва аз ҳама камтар дар ВМКБ – 10,3 фоиз (36 нафар) муроҷиат намудаанд.

Барои дастрас кардани пули нақд аз суратҳисоб дар бонк - 58,6 фоиз (204 нафар) мард ва 38,8 фоиз (135 нафар) зан муроҷиат намудаанд.

Ҳамчунин аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон барои дастрас кардани пули нақд аз суратҳисоб, сокини шаҳр - 54,3 фоиз (189 нафар), сокини деҳот – 22,4 фоиз (78 нафар) ва сокини шаҳрак - 9,5 фоиз (33 нафар) муроҷиат намудаанд.

Ҷиҳати хизматрасонии пасандозгузорӣ 14 фоиз (252 нафар) ба ТҚМ муроҷиат намуданд. Барои гузоштани пасандоз аз ҳама бештар ба БДА ҶТ "Амонатбонк" - 25 фоиз (63 нафар), ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд"- 10,3 фоиз (26 нафар), ҶСК "Бонки Эсхата" - 9,5 фоиз (24 нафар), ҶСК "Ориёнбонк" - 9,1 фоиз (23 нафар), ТАҚХ "Имон Интернешнл" - 11,5 фоиз (29 нафар) ва ба ТАҚХ "Ҳумо" – 8,7 фоиз (22 нафар) пурсидашудагон - муштариёни ин ТҚМ муроҷиат намудаанд (нигаред ба ҷадвали 13).

Ҷадвали 13

Хизматрасонии бонкӣ, ки ба ҳаёт ва фаъолияти пурсидашудагон кумак мерасонад, аз рӯйи пасандозгузорӣ

Номгӯйи ТҚМ	Ҷавоб надод	Ҷавоб дод
БДА ҶТ "Амонатбонк"	418	63
ҶСП ТАҚХ "Имон Интернешнл"	114	29
ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд"	80	26
ҶСК "Бонки Эсхата"	135	24
ҶСК "Ориёнбонк"	119	23
ҶСП ТАҚХ "Ҳумо"	101	22
ҶСП "Спитамен Бонк"	58	9
ҶСП Бонки "Арванд"	37	6
ҶСП "Бонки байналмилалии Тоҷикистон"	37	6
ҶСП "Душанбе Сити Бонк"	97	6
КВД БССТ "Саноатсодиротбонк"	34	6
ҶСП ТАҚХ "Ҳамров"	4	6
ҶСП "ТАҚХ Ардо-капитал"	6	4
ҶСК "Тавҳидбонк"	32	3
ҶСК "Алиф Бонк"	28	2
ҶСП "Бонки рушди Тоҷикистон"	16	2
ҶСК "Коммерсбонки Тоҷикистон"	32	2

ҶДММ ТАҚХ “Азизӣ-Молия”	18	2
ҶДММ ТАҚХ “Зудамал”	8	2
ҶДММ ТАҚХ “Матин”	21	2
ҶСП “Халиқ Бонк Тоҷикистон”	18	2
ҶДММ ТАҚХ “Арғун”	6	1
ҶДММ ТАҚХ “Фазо С”	10	1
ҶДММ ТАҚХ “Финка”	16	1
Фонди қарзии хурди “Имон”	5	1
Фонди карзии хурди “Мадина”	1	1
ТҚХ “Оксус”	7	0
ҶДММ ТАҚХ “Пайванд Гурӯҳ “	3	0
ҶДММ ТАҚХ “Тезинфоз”	5	0
ҶДММ ТАҚХ “Фуруз”	1	0
Фонди карзии хурди “Равнақ”	1	0
Фонди карзии хурди “Эҳёи кӯҳистон”	46	0
Фонди карзии хурди “Боршуд”	20	0
Фонди карзии хурди “Қуллаи Умед”	13	0
Фонди “Сарпараст”	1	0
Ҳамагӣ	1548	252

Агар ин масъаларо дар сатҳи минтақаҳо баррасӣ намоем, маълум мегардад, ки аз ҳама бештар дар вилояти Хатлон - 32,9 фоиз (83 нафар), вилояти Суғд – 26,2 фоиз (66 нафар) ва дар ВМКБ – 17,1 фоиз (43 нафар) ва аз ҳама камтар дар НТҶ – 7,1 фоиз (18 нафар) муроҷиат намудаанд.

Агар хизматрасонӣ ба пасандозгузоронро дар бонк аз рӯйи ҷинс таҳлил намоем, маълум мешавад, ки 52,4 фоиз (132 нафар) мард ва 43,3 фоиз (109 нафар) зан оид ба ин масъала муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи макони зист барои пасандозгузорӣ, сокини шаҳр - 50,8 фоиз (128 нафар), сокини деҳот – 22,2 фоиз (56 нафар) ва сокини шаҳрак - 16,7 фоиз (42 нафар) муроҷиат намудаанд.

Ҷиҳати “пардохти хизматрасониҳои коммуналию маишӣ”– 12,3 фоиз ё 222 нафари пурсидашудагон ба ТҚМ муроҷиат намуданд. Маълум гардид, ки барои истифода аз хизматрасонии “пардохти хизматрасониҳои коммуналию маишӣ” муштариёни БДА ҶТ “Амонатбонк” - 35,7 фоиз (78 нафар), ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд” - 8,1 фоиз (18 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” ва ҶСП “Душанбе Сити Бонк“ 6,8 фоиз (15 нафар) муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар шаҳри Душанбе – 30,6 фоиз (68 нафар), вилояти Суғд – 27,9 фоиз (62 нафар), вилояти Хатлон – 14,9 фоиз (33 нафар) ва аз ҳама камтар дар НТҶ – 8,1 фоиз (18 нафар) муроҷиат намудаанд.

Агар “пардохти хизматрасониҳои коммуналию маишӣ”-ро аз рӯйи ҷинс таҳлил намоем, маълум мешавад, ки 64 фоиз (142 нафар) мард ва 33,3 фоиз (74 нафар) зан муроҷиат намудаанд.

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ, аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон нишон медиҳад, ки барои истифода намудани пардохти хизматрасониҳои коммуналию маишӣ, сокини шаҳр - 59,5 фоиз (132 нафар), сокини деҳот – 20,7 фоиз (46 нафар) ва сокини шаҳрак - 9,9 фоиз(22 нафар) муроҷиат намудаанд.

Ҷиҳати “интиқоли маблағи ғайринақдӣ” 11,3 фоиз (203 нафар) ба ТҚМ муроҷиат намудаанд. Маълум гардид, ки барои интиқоли маблағи ғайринақдӣ ба БДА ҶТ “Амонатбонк”- 20,2 фоиз (41 нафар), ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд” - 7,4 фоиз (15 нафар), ҶСП Бонки “Арванд”- 5,9 фоиз (12 нафар), ҶСП “Бонки байналмилалии Тоҷикистон” - 4,4 фоиз (9 нафар), ҶСП “Душанбе Сити Бонк” - 5,9 фоиз (12 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” - 12,3 фоиз (25 нафар), ҶСК “Ориёнбонк” - 3,9 фоиз (8 нафар), ҶСК “Тавҳидбонк” - 5,4 фоиз (11 нафар), ТАҚХ “Имон Интернешнл”- 4,4 фоиз (9 нафар) ва ба ТАҚХ “Ҳумо” – 4,4 фоиз (9 нафар) муроҷиат намудаанд.

Аз рӯйи макони зист, аз ҳама бештар дар шаҳри Душанбе – 35,0 фоиз (71 нафар), вилояти Суғд – 18,2 фоиз (37 нафар), вилояти Хатлон – 17,7 фоиз 36 нафар) ва аз ҳама камтар дар НТҶ – 11,8 фоиз (24 нафар) муроҷиат намудаанд.

Барои хизматрасонии интиқоли маблағи ғайринақдӣ дар бонк 69,5 фоиз (141 нафар) мард ва 28,6 фоиз (58 нафар) зан муроҷиат намудаанд.

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ аз рӯи макони зисти пурсидашудагон нишон медиҳад, ки барои интиқоли маблағи ғайринақдӣ, сокини шаҳр - 64 фоиз (130 нафар), сокини деҳот – 19,7 фоиз (40 нафар) ва сокини шаҳрак - 10,3 фоиз (21 нафар) муроҷиат намудаанд.

Ҷиҳати “пардохти хизматрасониҳои давлатӣ (андоз, хироҷ, ҷаримаҳо ва ғ.)” – 6,6 фоиз (119 нафар) ба ТҚМ муроҷиат намудаанд. Маълум гардид, ки барои истифода аз хизматрасонии “пардохти хизматрасониҳои давлатӣ (андоз, хироҷ, ҷаримаҳо ва ғ.)” ба БДА ҶТ “Амонатбонк”- 47,9 фоиз (57 нафар),ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд”- 6,1 фоиз (32 нафар), ҶСП Бонки “Арванд”- 1,7 фоиз (9 нафар), ҶСП “Бонки байналмилалии Тоҷикистон” - 3,6 фоиз (19 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” 8,4 фоиз (10 нафар), ҶСК “Тавҳидбонк” - 4,2 фоиз (5 нафар) ва ба ТАҚХ “Фазо С” -7,6 фоиз (9 нафар) муроҷиат намудаанд.

Аз рӯи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар шаҳри Душанбе – 35,3 фоиз (42 нафар), вилояти Хатлон 26,9 фоиз (32 нафар), вилояти Суғд – 16,8

фоиз ё (20 нафар) ва аз ҳама камтар дар НТҶ – 6,7 фоиз (8 нафар) муроҷиат намудаанд.

Барои хизматрасонии пардохти хизматрасониҳои давлатӣ (андоз, хироҷ, ҷаримаҳо ва ғ.) аз рӯйи ҷинс, аз ҳама бештар - 73,9 фоиз (88 нафар) мард ва 21,8 фоиз (26 нафар) зан муроҷиат намудаанд.

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ аз рӯйи макони зисти пурсидашудагон нишон медиҳад, ки барои истифода намудани хизматрасониҳои давлатӣ (андоз, хироҷ, ҷаримаҳо ва ғ.) сокини шаҳр - 47,9 фоиз (57 нафар), сокини деҳот – 29,4 фоиз (35 нафар) ва сокини шаҳрак - 11,8 фоиз (14 нафар) муроҷиат намудаанд.

6. Сифати маълумоти пешниҳодшудаи ТҚМ

Барои муайян намудани сифати маълумоте, ки аз ҷониби ТҚМ ба муштариён пешниҳод мегардад ва ҷиҳати муайян намудани қаноатмандии муштариён аз маълумоти аз ТҚМ гирифташуда дар назарсанҷӣ чунин савол пешниҳод гардида буд: “Ҳангоми муроҷиат, кормандони бонк ба Шумо маълумоти кофиро пешниҳод намуданд?” (нигаред ба диаграммаи 11).

Диаграммаи 11

Андешаи пурсидашудагон оид ба қаноатмандӣ
аз маълумоти пешниҳодшудаи ТҚМ

(нафар)

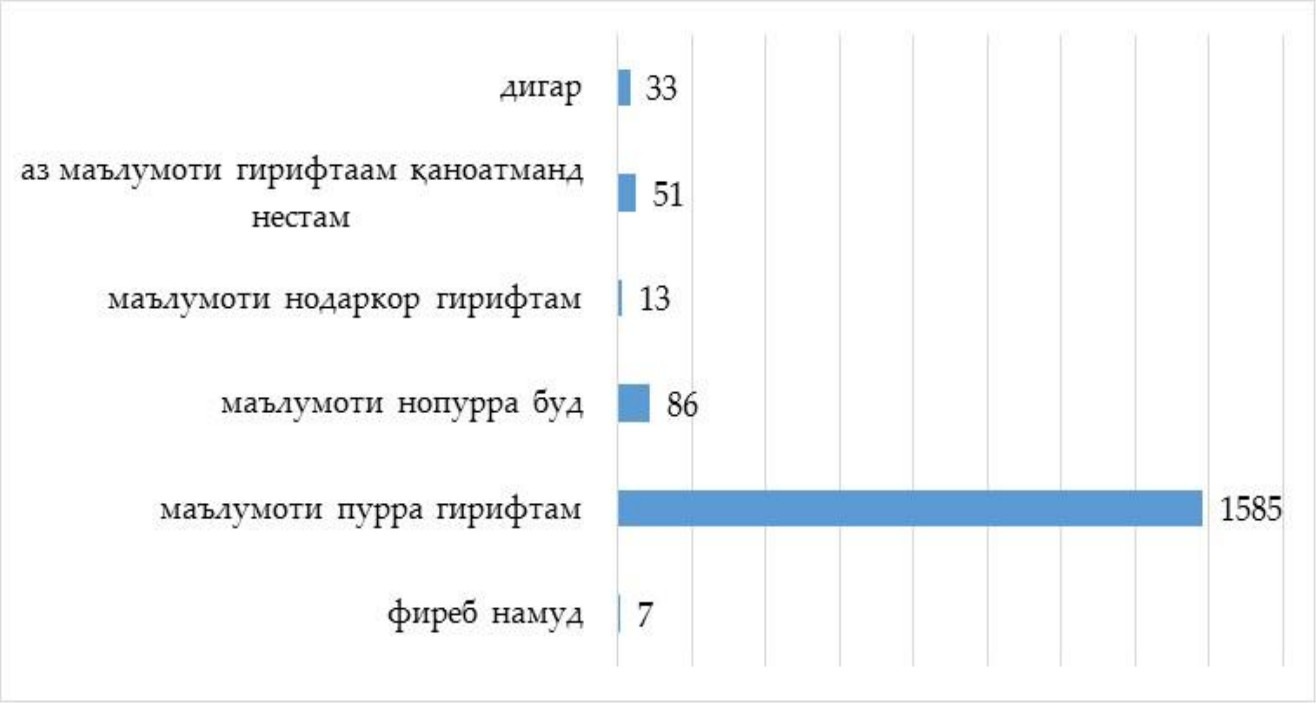

Қобили зикр аст, ки аз шумораи умумии пурсидашудагон 88,1 фоиз (1585 нафар) аз маълумоти гирифтаашон дар ТҚМ пурра қаноатманд мебошанд. Инчунин маълум гардид, ки 4,8 фоизи пурсидашудагон (86 нафар) чунин мешуморанд , ки маълумоти гирифтаашон нопурра буд, 2,8 фоиз (51 нафар) аз маълумоти гирифтаашон қаноатманд нестанд, 0,7 фоиз (13 нафар) –"маълумоти нодаркор" гирифтанд ва 0,4 фоиз (7 нафар) иброз доштанд, ки – "фиреб карданд". Танҳо 1,4 фоиз (25 нафар) аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд.

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ аз рӯйи минтақаҳо нишон дод, ки дар НТҶ - 92,5 фоиз (322 нафар), вилояти Хатлон 91,1 фоиз (451 нафар), ВМКБ 89,1 фоиз(131 нафар), дар шаҳри Душанбе – 87,8 фоиз (359 нафар) ва дар вилояти Суғд 80,3 фоиз (322 нафар) маълумотеро, ки аз ТҚМ гирифтанд, "пурра" ҳисоб намуданд. Маълумоти гирифтаашон аз ТҚМ "нопурра буд" – дар вилояти Суғд 7,2 фоиз (29 нафар), ш.Душанбе - 4,9 фоиз (20 нафар), ВМКБ - 4,1 фоиз (6 нафар), НТҶ - 3,7 фоиз (13 нафар) ва дар вилояти Хатлон 3,6 фоиз(18 нафар).

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки 3 нафари пурсидашудагон дар шаҳри Душанбе ва дар вилояти Хатлон, инчунин як нафар дар НТҶ иброз намуданд, ки дар ТҚМ онҳоро фиреб доданд. Ҳамчунин 2 нафар дар БДА ҶТ "Амонатбонк", 3 нафар - ҶСП "Душанбе Сити Бонк" ва як нафарӣ дар ҶСК "Коммерсбонки Тоҷикистон"ва ТҚХ "Оксус" мебошад.

Агар аз рӯйи ҷинси пурсидашудагон нигарем, аз 7 нафар - 5 нафар мард ва 2 нафар зан мебошанд. Аз рӯйи макони зист бошад, 3 нафарӣ сокинони шаҳр ва деҳот, як нафар сокини шаҳрак мебошанд. Аз рӯйи синну сол - 3 нафар аз 15 то 24 сола - 2 нафар аз 25 то 34 сола ва 1 нафар аз 35 сол то 44 сола мебошанд ва танҳо як нафар аз ишора намудани синну сол худдорӣ намудааст. Аз рӯйи мақоми иҷтимоӣ - 2 нафарӣ корманд/хизматчӣ ва талаба/донишҷӯй ва инчунин 3 нафар худро бекор муаррифӣ намуданд.

7. Мушкилот дар истифодабарии хизматрасониҳои ТҚМ

Барои муайян намудани мушкилоте, ки дар рафти истифода намудани хизматрасониҳои ТҚМ пурсидашудагон рӯбарӯ мегарданд, дар назарсанҷии мазкур чунин савол пешниҳод гардида буд: "Дар истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ Шумо бо кадом мушкилот дучор мешавед?".

Андешаи пурсидашудагон нисбат ба саволи гузошташуда гуногун буд (нигаред ба диаграммаи 12).

Диаграммаи 12

Андешаи пурсидашудагон оид ба мушкилоте, ки онҳо дар рафти истифода намудани хизматрасониҳои ТҚМ рӯбарӯ мегарданд

(нафар)

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ муайян намуд, ки набудани пули нақд дар банкомат ва бонк масъалаи мубрам ва ҳалталаб буда, аз ҷониби 471 нафар (26,1 фоиз) набудани пули нақд дар банкомат ва 396 нафар (22 фоиз) набудани пули нақд дар бонкро мушкилоти асосӣ меҳисобанд.

Масъалаи набудани пули нақд дар банкомат аз рӯйи ТҚМ нишон медиҳад, ки аз ҳама бештар нисбат ба БДА ҶТ“Амонатбонк” – 27 фоиз (127 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” - 13,4 фоиз (63 нафар) ва нисбат ба ҶСП “Душанбе Сити Бонк”, ҶСК “Ориёнбонк” - 11,3 фоиз (53 нафар) изҳори назар карда шуд.

Аз рӯйи минтақаҳо бошад, таҳлили маълумоти назарсанҷӣ дар робита ба набудани пули нақд дар банкомат нишон медиҳад, ки ин ҳолат бештар дар вилояти Суғд - 32,5 фоиз (153 нафар), шаҳри Душанбе - 31,6 фоиз (149 нафар), вилояти Хатлон – 17 фоиз (80 нафар), НТҶ- 10,4 фоиз (49 нафар) ва дар ВМКБ- 8,5 фоиз (40 нафар) ба назар мерасад.

Таҳлили маълумот оид ба набудани пули нақд дар бонк аз рӯйи ТҚМ нишон медиҳад, ки пурсидашудагон аз ҳама бештар - 30,3 фоиз (120 нафар) нисбат ба БДА ҶТ“Амонатбонк”, ҶСК “Ориёнбонк” – 14,1 фоиз (56 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” - 7,3 фоиз (29 нафар), ҶСП “Душанбе Сити Бонк” -7,1 фоиз (28 нафар), ТАҚХ“Имон Интернешенл” - 6,1 фоиз (24 нафар), ТАҚХ“Ҳумо” - 3,5 фоиз (14 нафар) ва нисбат ба Фонди қарзии хурди “Эҳёи Кӯҳистон”- 8,8 фоиз (35 нафар) ибрози андеша намуданд.

Агар ҳолати ин масъаларо дар минтақаҳо мавриди таҳлил қарор

диҳем, пас маълум мегардад, ки пурсидашудагон дар вилояти Хатлон - 28,8 фоиз (144 нафар), НТҶ - 24,5 фоиз (97 нафар), вилояти Суғд- 23,2 фоиз (92 нафар), дар шаҳри Душанбе 19,2 фоиз (76 нафар) ва ВМКБ 4,3 фоиз (17 нафар) набудани пули нақд дар бонкро ишора намуданд.

Доир ба масъалаи "сари вақт ба анҷом нарасонидани супориши хизматрасонӣ" – 2,3 фоиз (58 нафар) посух гуфтанд.

Агар ин масъаларо аз рӯйи ТҚМ таҳлил намоем, маълум мегардад, ки оид ба "сари вақт ба анҷом нарасонидани супориши хизматрасонӣ", аз ҳама бештар ҶСК "Бонки Эсхата" – 19 фоиз (11 нафар), БДА ҶТ "Амонатбонк"- 15,5 фоиз (9 нафар), ҶСП "Душанбе Сити Бонк"- 6,9 фоиз (4 нафар), ҶСК"Ориёнбонк" – 5,2 фоиз (3 нафар), ҶСП "Спитамен Бонк" - 8,6 фоиз (5 нафар), ТАҚХ "Имон Интернешенл" - 8,6 фоиз (5 нафар), ТАҚХ "Ҳумо" - 5,2 фоиз (3 нафар), Фонди қарзии хурди "Эҳёи Кӯҳистон"- 3,4 фоиз (2 нафар) ва Фонди қарзии хурди "Қуллаи умед"- 5,2 фоиз (3 нафар) ишора намудаанд.

Ҳолати ин масъаларо агар аз рӯи минтақаҳо баррасӣ намоем, таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки пурсидашудагон аз ҳама бештар дар вилояти Суғд - 34,5 фоиз (20 нафар), ш. Душанбе - 24,1 фоиз (14 нафар), вилояти - Хатлон 20,7 фоиз (12 нафар), НТҶ - 15,5 фоиз (9 нафар) ва аз ҳама камтар дар ВМКБ - 5,2 фоиз(3 нафар) нисбат ба сари вақт ба анҷом нарасонидани супориши хизматрасонӣ ибрози назар намудаанд.

Оид ба "навбатпоии зиёд ва бенизомӣ" аз шумораи умумии пурсидашудагон 12,1 фоиз (218 нафар) андеша изҳор намуданд.

Таҳлили навбатпоии зиёд ва бенизом аз рӯйи ТҚМ нишон медиҳад, ки аз ҳама бештар нисбат ба БДА ҶТ"Амонатбонк" - 30,3 фоиз (66 нафар), ҶСК "Бонки Эсхата"- 11,5 фоиз (25 нафар), ҶСП "Душанбе Сити Бонк" - 6,4 фоиз (14 нафар), ҶСК "Ориёнбонк" – 6 фоиз (13 нафар), ҶСП "Спитамен Бонк" - 5,5 фоиз (12 нафар), ТАҚХ "Имон Интернешенл" - 6,4 фоиз (14 нафар) ва нисбат ба ТАҚХ "Ҳумо" - 7,8 фоиз (17 нафар) пурсидашудагон ибрози назар намудаанд.

Аз рӯйи минтақаҳо нигарем, таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки оид ба "навбатпоии зиёд ва бенизомӣ" аз ҳама бештар дар шаҳри Душанбе - 29,8 фоиз (65 нафар), вилояти Хатлон - 28,9 фоиз (63 нафар), вилояти Суғд - 24,8 фоиз (54 нафар), ВМКБ - 8,7 фоиз (9 нафар) ва аз ҳама камтар дар НТҶ - 7,8 фоиз (17 нафар) ибрози андеша намудаанд.

Доир ба истифода намудани интернет банкинг – 8,8 фоиз (158 нафар) андеша изҳор намудаанд.

Таҳлили истифода намудани интернет-банкинг аз рӯйи ТҚМ нишон медиҳад, ки аз ҳама бештар нисбат ба БДА ҶТ"Амонатбонк" - 38,6 фоиз

(61 нафар), ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд” - 17,1 фоиз (27 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” - 5,1 фоиз (8 нафар), ҶСК “Ориёнбонк” – 13,9 фоиз (21 нафар), ТАҚХ “Имон Интернешенл” 8,2 фоиз (13 нафар) ва нисбат ба ТАҚХ “Ҳумо” - 4,4 фоиз (7 нафар) ибрози назар намудаанд.

Ҳолати ин масъала аз рӯйи минтақаҳо гуногуншакл буда, пурсидашудагон нисбат ба мушкилот дар рафти истифода намудани хизматрасониҳои интернет-банкинг дар вилояти Хатлон - 44,9 фоиз (71 нафар), ВМКБ - 16,5 фоиз (26 нафар), НТҶ - 15,8 фоиз (25 нафар), вилояти Суғд – 12 фоиз (19 нафар) ва аз ҳама камтар дар ш. Душанбе - 10,8 фоиз(17 нафар) андешаи худро иброз намуданд.

Оид ба масъалаи “гаронии ҳаққи хизматрасонӣ” аз шумораи умумии пурсидашудагон 5,8 фоиз (105 нафар) изҳори назар намуданд.

Таҳлили масъалаи гаронии ҳаққи хизматрасонӣ вобаста ба ТҚМ нишон медиҳад, ки аз ҳама бештар нисбат ба ТАҚХ “Ҳумо” - 21,9 фоиз (23 нафар), ҶСК “Алиф Бонк” - 12,4 фоиз (13 нафар), ҶСК “Бонки Эсхата” - 11,4 фоиз (12 нафар), ҶСП “Спитамен Бонк” - 8,6 фоиз (9 нафар), ТАҚХ “Имон Интернешенл” - 9,5 фоиз (10 нафар) ва нисбат ба БДА ҶТ “Амонатбонк”, ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд”, ТАҚХ “Матин” - 6,7 фоиз (7 нафар) ибрози назар карда шуд.

Масъалаи мазкур аз рӯйи минтақаҳо бошад, аз ҳама бештар дар вилояти Суғд - 66,7 фоиз (70 нафар), вилояти Хатлон - 20 фоиз (21 нафар), ш.Душанбе - 9,5 фоиз (10 нафар) ва аз ҳама камтар дар ВМКБ ва НТҶ - 1,9 фоиз (2 нафар) ба назар мерасад.

Илова ба ин, таҳлили маълумоти бадастомада нишон медиҳад, ки қисме аз пурсидашудагон нисбат ба набудани барқ дар ТҚМ, суст кор кардани барномаҳои мобилии ТҚМ, набудани пули нақд дар ТҚМ ва махсусан набудани асъори хориҷӣ изҳори нигаронӣ намуданд.

8. Талаби маблағи ғайрирасмӣ

Дар назарсанҷии мазкур барои муайян намудани ҷой доштани талаб намудани маблағи иловагии ғайрирасмӣ савол пешниҳод шуда буд: - “Оё дар бонк барои хизматрасониҳо аз Шумо маблағи иловагии ғайрирасмӣ талаб карданд?”

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон дод, ки аз шумораи умумии пурсидашудагон 81,1 фоиз (1459 нафар) посух доданд, ки “маблағи иловагии ғайрирасмӣ талаб карда нашуд”.

Дар баробари ин аз 3,1 фоиз (56 нафар) “барои гирифтани корт”, 2,7

фоиз (49 нафар)– “барои интиқоли пул”, 1,8 фоиз (33 нафар) –“барои кушодани суратҳисоб”, 1,1 фоиз (20 нафар) – “барои гирифтани қарз”, 0,9 фоиз (17 нафар) – “барои гирифтани маблағи нақдӣ”, 0,3 фоиз (6 нафар) – “барои амонатгузорӣ” ва 0,2 фоиз (4 нафар) - “барои пасандозгузорӣ” маблағӣ иловагӣ талаб карда шуд. Ба саволи пешниҳодшуда 4,3 фоиз (73 нафар) аз посух худдорӣ намуданд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки қисми зиёди пурсидашудагон, аз ҷумла дар бонкҳо – 79,7 фоиз (1053 нафар), ТАҚХ – 82,1 фоиз (320 нафар) ва дар ФҚХ –96,6 фоиз (86 нафар) иброз намуданд, ки маблағи иловагӣ талаб карда нашуд (нигаред ба ҷадвали 14).

Ҷадвали 14

Оё дар бонк барои хизматрасониҳо аз Шумо маблағи иловагии ғайрирасмӣ талаб карда шуд?

(нафар)

Варианти ҷавобҳо	Бонкҳо	ТАҚХ	ФҚХ	Ҳамагӣ
(Ҷавоб надоданд)	61	11	1	73
Барои кушодани суратҳисоб	22	11	0	33
Барои гирифтани маблағи нақд	14	3	0	17
Барои интиқоли пул	36	13	0	49
Барои амонатгузорӣ	6	0	0	6
Барои гирифтани қарз	17	3	0	20
Барои пасандозгузорӣ	4	0	0	4
Барои гирифтани корт	51	5	0	56
Маблағи иловагӣ талаб накарданд	1053	320	86	1459
Дигар	57	24	2	83
Ҳамагӣ	1321	390	89	1800

Варианти “барои гирифтани маблағи нақд”-ро дар вилояти Суғд – 6 нафар, дар вилояти Хатлон ва НТҶ - 4 нафарӣ ва дар шаҳри Душанбе 3 нафар қайд намуданд.

9. Истифода намудани воситаҳои электронии пардохт

Дар назарсанҷии мазкур ҷиҳати муайян намудани сатҳи истифодабарии воситаҳои электронии пардохт чунин савол пешниҳод гардида буд: “Оё Шумо воситаҳои электронии пардохтро истифода мебаред?”

Ба саволи мазкур 62,9 фоиз (1132 нафар) посухи мусбат ва 29,4 фоиз (529 нафар) посухи манфӣ доданд ва 7,7 фоиз (139 нафар) аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд (нигаред ба диаграммаи 13).

Диаграммаи 13

Андешаи пурсидашудагон оид ба истифода намудани воситаҳои электронии пардохт

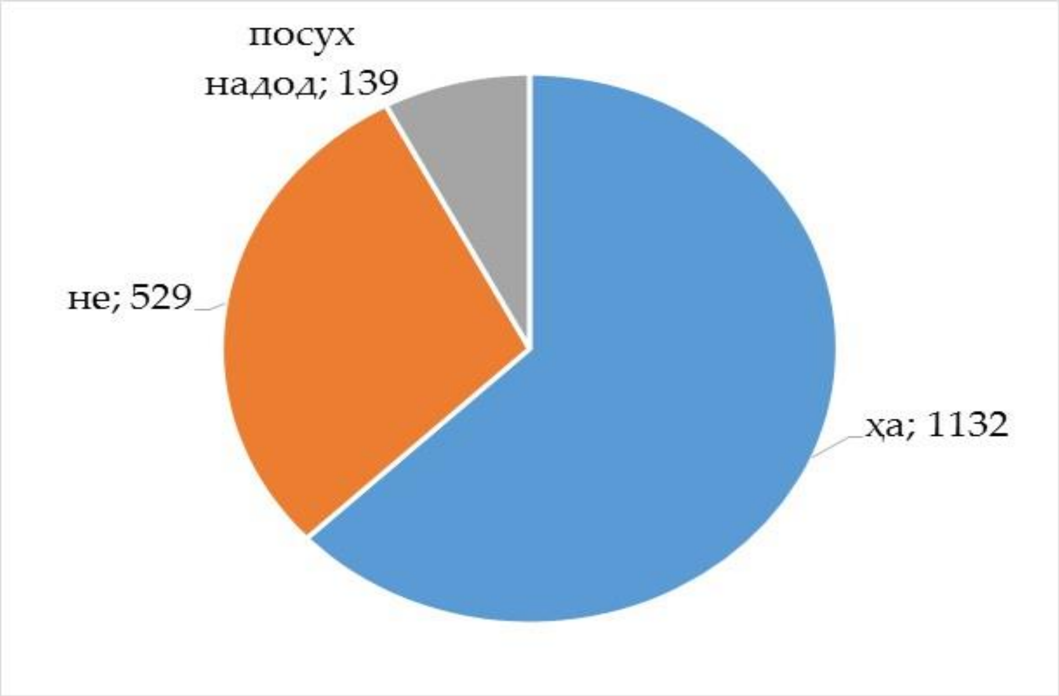

Пурсидашудагон андешаи худро аз рӯйи истифодабарии воситаҳои электронии пардохт дар ТҚМ чунин ифроз намуданд: истифодабарандагони бонкҳо - 64,9 фоиз (857 нафар), ТАҚХ – 64,4 фоиз (251 нафар) ва ФҚХ – 27 фоиз (27 нафар) – ро ташкил намуданд (нигаред ба ҷадвали 15).

Ҷадвали 15

Оё Шумо воситаҳои электронии пардохтро истифода мебаред?

(нафар)

Номгӯйи ТҚМ	Ҷавобҳо			Ҳамагӣ
	Ҷавоб надод	Ҳа	Не	
БДА ҶТ “Амонатбонк”	41	302	138	481
	8,5%	62,8%	28,7%	100,0%
ҶСК “Бонки Эсхата”	16	115	28	159
	10,1%	72,3%	17,6%	100,0%
ҶСК “Ориёнбонк”	11	72	59	142
	7,7%	50,7%	41,5%	100,0%
ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд”	8	67	31	106
	7,5%	63,2%	29,2%	100,0%
ҶСК “Алиф Бонк”	0	27	3	30
	0,0%	90,0%	10,0%	100,0%

ҶСП Бонки “Арванд”	2	31	10	43
	4,7%	72,1%	23,3%	100,0%
ҶСП “Бонки байналмилалии Тоҷикистон”	3	28	12	43
	7,0%	65,1%	27,9%	100,0%
ҶСП “Бонки рушди Тоҷикистон”	1	11	6	18
	5,6%	61,1%	33,3%	100,0%
ҶСП “Душанбе Сити Бонк”	6	87	10	103
	5,8%	84,5%	9,7%	100,0%
ҶСК “Коммерсбонки Тоҷикистон”	3	25	6	34
	8,8%	73,5%	17,6%	100,0%
КВД БССТ “Саноатсодиротбонк”	13	20	7	40
	32,5%	50,0%	17,5%	100,0%
ҶСП “Спитамен Бонк”	4	39	24	67
	6,0%	58,2%	35,8%	100,0%
ҶСК “Тавҳидбонк”	0	19	16	35
	0,0%	54,3%	45,7%	100,0%
ҶСП “Халиқ Бонк Тоҷикистон”	1	14	5	20
	5,0%	70,0%	25,0%	100,0%
ҶСП ТАҚХ “Имон Интернешнл”	8	89	46	143
	5,6%	62,2%	32,2%	100,0%
ҶСП ТАҚХ “Ҳумо”	9	79	35	123
	7,3%	64,2%	28,5%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Матин”	3	10	10	23
	13,0%	43,5%	43,5%	100,0%
ҶСП ТАҚХ “Ардо-капитал”	0	10	0	10
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Азизӣ-Молия”	1	17	2	20
	5,0%	85,0%	10,0%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Арғун”	0	4	3	7
	0,0%	57,1%	42,9%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Зудамал”	1	8	1	10
	10,0%	80,0%	10,0%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Пайванд Гуруҳ “	0	3	0	3
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Тезинфоз”	2	3	0	5
	40,0%	60,0%	0,0%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Фазо С”	1	7	3	11
	9,1%	63,6%	27,3%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Финка”	1	10	6	17
	5,9%	58,8%	35,3%	100,0%
ҶДММ ТАҚХ “Фуруз”	0	1	0	1
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ҶСП ТАҚХ “Ҳамров”	0	9	1	10
	0,0%	90,0%	10,0%	100,0%

Фонди карзи имон	0	5	0	5
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ТҚХ "Оксус"	0	1	6	7
	0,0%	14,3%	85,7%	100,0%
Фонди қарзии хурди "Имон"	0	1	0	1
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Фонди карзии хурд "Равнақ"	0	1	0	1
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Фонди карзии хурди "Эҳёи кӯҳистон"	3	6	37	46
	6,5%	13,0%	80,4%	100,0%
Фонди карзии хурди "Боршуд"	1	2	17	20
	5,0%	10,0%	85,0%	100,0%
Фонди карзии хурди "Қуллаи Умед"	0	6	7	13
	0,0%	46,2%	53,8%	100,0%
Фонди карзии хурди "Мадина"	0	2	0	2
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Фонди "Сарпараст"	0	1	0	1
	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Ҳамагӣ	139	1132	529	1800
	7,7%	62,9%	29,4%	100,0%

Аз рӯйи ТҚМ пурсидашудагон чунин посух доданд: ҶСК "Алиф Бонк" – 90 фоиз (27 нафар), ҶСП "Душанбе Сити Бонк" – 84,5 фоиз (87 нафар), ҶСК "Коммерсбонки Тоҷикистон" – 73,5 фоиз (25 нафар), ҶСК "Бонки Эсхата" – 72,3 фоиз (115 нафар), ҶСП Бонки "Арванд" - 72,1 фоиз (31 нафар), ҶСП "Халиқ Бонк Тоҷикистон – 70 фоиз (14 нафар), ҶСП "Бонки байналмилалии Тоҷикистон" – 65,1 фоиз (28 нафар), ҶСП "Аввалин бонки молиявии хурд" – 63,2 фоиз (67 нафар), БДА ҶТ"Амонатбонк" – 62,8 фоиз (302 нафар), ҶСП "Бонки рушди Тоҷикистон" – 61,1 фоиз (11 нафар), ҶСП "Спитамен Бонк" – 58,2 фоиз (39 нафар), ҶСК "Тавҳидбонк" – 54,3 фоиз (19 нафар), ҶСК "Ориёнбонк" – 50,7 фоиз (72 нафар) ва КВД БССТ "Саноатсодиротбонк" - 50 фоиз (20 нафар) аз воситаҳои электронии пардохт истифода менамоянд.

Агар ба ин савол аз рӯйи минтақаҳо нигарем, таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки аз ҳама бештар воситаҳои электронии пардохтро дар ВМКБ – 76,9 фоиз (113 нафар), шаҳри Душанбе - 62,6 фоиз (256 нафар), вилояти Хатлон 62,4 фоиз (309 нафар), вилояти Суғд - 62,1 фоиз (249 нафар) ва дар НТҶ - 58,9 фоиз (205 нафар) истифода мебаранд (нигаред ба ҷадвали 16).

Ҷадвали 16

Ҷавобҳо ба саволи “Оё Шумо воситаҳои электронии пардохтро истифода мебаред?”, аз рӯйи минтақаҳо

Номгӯйи минтақаҳо	(Ҷавоб надод)	Ҳа	Не	Ҳамагӣ
ВМКБ	12	113	22	147
	8,2%	76,9%	15,0%	100,0%
Вилояти Суғд	22	249	130	401
	5,5%	62,1%	32,4%	100,0%
Вилояти Хатлон	47	309	139	495
	9,5%	62,4%	28,1%	100,0%
ш. Душанбе	21	256	132	409
	5,1%	62,6%	32,3%	100,0%
НТҶ	37	205	106	348
	10,6%	58,9%	30,5%	100,0%
Ҳамагӣ	139	1132	529	1800
	7,7%	62,9%	29,4%	100,0%

Қобили зикр аст, ки аз рӯйи ҷинс истифода намудани воситаҳои электронии пардохт қариб баробар мебошад, байни мардҳо - 63,7 фоиз (680 нафар) ва занҳо 62,5 фоиз (423 нафар)-ро ташкил медиҳад.

Ҳамчунин таҳлили маълумот нишон медиҳад, ки сокинони шаҳрнишин 69,2 фоиз (536 нафар), сокинони шаҳрак - 63,1 фоиз (154 нафар) ва сокинони деҳот - 56,7 фоиз (330 нафар) воситаҳои электронии пардохтро истифода мебаранд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки 10 фоиз (58 нафар) сокини деҳот, 8,6 фоиз (21 нафар) - сокини шаҳрак ва 4,6 фоиз (36 нафар) - сокини шаҳр аз ҷавоб додан ба ин савол худдорӣ намуданд.

Истифодабарии воситаҳои электронии пардохтро аз ҳама бештар дар байни аҳолии аз 15 то 24 сола - 71,1 фоиз (160 нафар), аз 25 то 34 сола - 69,7 фоиз (356 нафар), аз 35 – 44 сола - 66,7 фоиз (330 нафар), 45-54 сола – 55,5 фоиз (188 нафар), 55-64 сола – 42,6 фоиз (63 нафар) ва дар байни 65 сола ва калонтар - 39,3 фоиз (24 нафар) ба мушоҳида расид.

Воситаҳои электронии пардохтро аз рӯи мақоми иҷтимоӣ: коргар/хизматчӣ - 77,8 фоиз (399 нафар), талаба/донишҷӯй – 73,1 фоиз (114 нафар), коргар – 61,4 фоиз (167 нафар), бекор – 53,1 фоиз (129 нафар), деҳқон – 43,2 фоиз (41 нафар) ва 33,6 фоиз (42 нафар) нафақахӯр истифода менамоянд.

Диаграммаи 14

Истифодабарии намуди воситаҳои электронии пардохт

(нафар)

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ (диаграммаи 14) аз рӯи истифодабарии намуди воситаҳои электронии пардохт нишон медиҳад, ки аз кортҳои пардохтии бонкӣ – 38,9 фоиз (700 нафар), ҳамёни электронӣ - 33,5 фоиз (603 нафар), бонкдории мобилӣ – 19,45 (350 нафар), QR-рамз - 15,7 фоиз (283 нафар) ва аз интернет бонкинг – 15,5 фоиз (279 нафар) истифода менамоянд.

Таҳлил нишон дод, ки аз шумораи умумии пурсидашудагон кортҳои пардохтии бонкиро 41 фоиз (437 нафар) мард ва 35,7 фоиз (242 нафар) зан истифода мебаранд. Ба саволи пешниҳодшуда 3 фоиз (21 нафар) аз посух худдорӣ намуданд.

Аз рӯйи минтақаҳо бошад, кортҳои пардохтии бонкиро дар ВМКБ – 58,5 фоиз (86 нафар), вилояти Хатлон – 39,4 фоиз (195 нафар), НТҶ – 38,5 фоиз (134 нафар), шаҳри Душанбе - 37,9 фоиз (155 нафар) ва дар вилояти Суғд – 32,4 фоиз (130 нафар) аз шумораи умумии пурсидашудагон истифода менамоянд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки 40,4 фоиз (313 нафар) пурсидашудагон сокини шаҳр, 39,2 фоиз (228 нафар) - сокини деҳот ва 32 фоиз (78 нафар) - сокини шаҳрак мебошанд.

Ҳамёни электрониро бештар дар шаҳри Душанбе 45,6 фоиз (186 нафар), ВМКБ – 38,1 фоиз (56 нафар), вилояти Суғд – 36,7 фоиз (147 нафар), вилояти Хатлон – 29,5 фоиз (146 нафар) ва НТҶ 19,5 фоиз (68 нафар) истифода мебаранд.

Аз шумораи умумии пурсидашудагон оид ба истифодабарии ҳамёни электронӣ - 35,2 фоиз (376 нафар) мард ва 30,7 фоиз (208 нафар)-ро занҳо ташкил намуданд.

Таҳлили маълумот нишон медиҳад, ки пурсидашудагон оид ба истифодабарии ҳамёни электронӣ аз рӯйи макони зист 41,5 фоиз (322 нафар) - сокини шаҳр, 38,1 фоиз (93 нафар)- сокини шаҳрак ва 22,5 фоиз (131 нафар) - сокини деҳот мебошанд.

Хизматрасонии бонкдории мобилиро дар шаҳри Душанбе – 22 фоиз (90 нафар), ВМКБ - 20,4 фоиз (30 нафар), вилояти Суғд – 23,4 фоиз (82 нафар), НТҶ- 19,3 фоиз (67 нафар) ва дар вилояти Хатлон – 16,4 фоиз (81 нафар) аз шумораи умумии пурсидашудагон истифода мебаранд.

Таҳлили маълумоти назарсанҷӣ нишон медиҳад, ки хизматрасонии бонкдории мобилиро аз рӯйи ҷинс - 20 фоиз (213 нафар) мард ва 18,6 фоиз (126 нафар) зан истифода менамоянд.

Оид ба истифодабарии QR-рамз аз рӯйи минатақаҳо чунин маълумот ба даст оварда шуд: дар шаҳри Душанбе - 24,7 фоиз (101 нафар), вилояти Суғд – 19,7 фоиз (79 нафар), НТҶ- 11,2 фоиз (39 нафар), вилояти Хатлон – 10,3 фоиз (51 нафар) ва ВМКБ – 8,8 фоиз (13 нафар).

Хизматрасонии интернет бонкингро 17,2 фоиз (183 нафар) мард ва 13,4 фоиз (91 нафар) зан истифода менамоянд. Хизматрасонии интернет бонкингро дар Хатлон – 18,2 фоиз (90 нафар), шаҳри Душанбе – 17,6 фоиз (72 нафар), вилояти Суғд – 13,5 фоиз (54 нафар), НТҶ - 12,9 фоиз (45 нафар) ва дар ВМКБ – 12,2 фоиз(18 нафар)-и пурсидашудагон истифода мебаранд.

Ҳамчунин ҳангоми назарсанҷӣ ба пурсидашудагон оид ба сабаби истифода набурдани воситаҳои электронии пардохт савол гузошта шуда буд.

Аз шумораи умумии пурсидашудагон 9,8 фоиз (177 нафар)- “наметавонам”, 7,7 фоиз (139 нафар) - “маълумот надорам” ва 6,4 фоиз (115 нафар) - “мушкилот дар дастрасӣ ба интернет”-ро сабаб пеш овarданд.